

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W OLSZTYNIE

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE NA WARMII I MAZURACH W 2009 ROKU

OLSZTYN - STYCZEŃ - 2010 ROK

**Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych
statystycznych w druku dozwolone jest wyłącznie z podaniem źródła.**

**Opracował:
dr Alfred Czesła
Socjolog**

**Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Głowackiego 28
10 – 448 Olsztyn
tel. 089/5227936
fax. 089/5227901**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. ZAGADNIENIA METODOLOGICZNE	6
2. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W 2009 ROKU	9
2.1. Struktura socjodemograficzna bezrobotnych	9
2.2. Bezrobotni według wielkich grup zawodów	16
2.3. Bezrobotni w układzie branżowym	20
3. OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW	22
3.1. Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy	22
3.2. Oferty pracy według wielkich grup zawodów	25
3.3. Oferty pracy w układzie branżowym	31
4. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	35
4.1. Zawody nadwyżkowe	36
4.2. Zawody zrównoważone	39
4.3. Zawody deficytowe	41
PODSUMOWANIE	45
ANEKS STATYSTYCZY	48

WSTĘP

Kryzys gospodarczy, który dotknął światową i Polską gospodarkę, jest odczuwalny także na Warmii i Mazurach. Zachodzące zmiany spowodowane obecną sytuacją ekonomiczną widoczne są również na rynku pracy. Ekonomisci, politycy, socjolodzy, statystycy zastanawiają się jak bardzo wzrośnie poziom bezrobocia z powodu impasu finansowego.

Potrzebna jest zatem intensyfikacja prac w zakresie analiz rynku pracy obrazujących na bieżąco wielkość i strukturę bezrobocia. Analizy te, oprócz waloru sprawozdawczego, mają także walor poznawczy, jakże ważny w kontekście podejmowania doraźnych i długofalowych działań zaradczych.

Bezrobocie, w tym zwłaszcza osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, to dziś nadal najważniejszy dylemat społeczny. Stąd populacja ta staje się podmiotem wielokierunkowych działań, mających na celu pomoc w podnoszeniu kwalifikacji i dostosowywaniu ich do potrzeb rynku pracy, a także zaktywizowanie w zakresie efektywnego poszukiwania pracy i podejmowania własnej działalności gospodarczej. Powyższe cele realizowane są poprzez programy ogólnopolskie oraz lokalne, finansowane z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Określając kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej, zamierza się zwiększyć efektywność organizowanych szkoleń i dostosowania ich kierunków do potrzeb pracodawców.

W tym aspekcie, ogromnej wagi nabiera jakość nauczania, szczególnie praktycznego oraz doskonalenie systemu kształcenia ustawicznego, szybko reagującego na zmieniające się potrzeby rynku pracy.

Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym. Stanowi też podstawę do formułowania ocen, wniosków, a także prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów dot. szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Celem nadrzędnym monitoringu zawodów jest systematyczne określanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy przy wykorzystaniu bazy informatycznej.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo - kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy;
- planowanie odpowiednich szkoleń bezrobotnych i stworzenie bazy informacyjnej;
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego w szkołach;
- usprawnienie poradnictwa zawodowego;
- ułatwienie realizacji programów aktywizujących osoby długotrwale bezrobotne w celu promowania i motywowania ich do ponownego zatrudnienia.

Prezentowane opracowanie zawiera:

- zalecenia metodyczne i mierniki wykorzystane w monitoringu zawodów;
- analizę bezrobotnych zarejestrowanych w 2009 roku;
- strukturę ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku;
- ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzony w oparciu o wskaźniki intensywności nadwyżki i deficytu zawodów.

Całość rozważań zamyka zwięzłe zakończenie zawierające najważniejsze przemyślenia wynikające z przeprowadzonej analizy.

1. ZAGADNIENIA METODOLOGICZNE

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 8 ust. 1 pkt 3) opracowanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest prowadzona w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Zgodnie z tymi zaleceniami raporty z monitoringu opracowywane są co pół roku na poziomie powiatu, województwa i kraju przez publiczne służby zatrudnienia.

Podstawowym źródłem informacji o zawodach deficytowych i nadwyżkowych w województwie warmińsko-mazurskim w 2009 roku są dane statystyczne zawarte w:

- Załączniku 2 do sprawozdania MPiPS-01-„Bezrobotni według rodzaju działalności, ostatniego miejsca pracy i ofert pracy w 2009 roku” ,
- Załączniku 3 do sprawozdania MPiPS-01- „ Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2009 rok”.

Zastosowane w opracowaniu określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynika z nazewnictwa występującego w **„Klasyfikacji zawodów i specjalności”**. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

Przyjęto następujące założenia dotyczące podziału zawodów według wykształcenia:

- wykształcenie wyższe - grupy wielkie 1 i 2,
- wykształcenie średnie - grupy wielkie 3, 4 i 5,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe - grupy wielkie 6,7,8 i 9

W analizie zawodów uwzględniono również poziom i strukturę bezrobotnych oraz liczbę zgłaszanych ofert pracy według *Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)*.

Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy wielkie. W efekcie struktura klasyfikacji obejmuje:

- 11 grup wielkich – kod jednocyfrowy,
- 1 135 zawodów i specjalności tworzących grupy elementarne – kod sześciocyfrowy.

Struktura bezrobotnych jest sporządzona według zawodu (specjalności) w jakim poszukują oni pracy i do jej wykonania mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim stażem pracy w danym zawodzie.

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych określone są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu). Celem właściwej interpretacji danych należy przytoczyć podstawowe definicje używanych pojęć:

- **zawód nadwyżkowy** to zawód, na którego jest niższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, występuje zatem przewaga bezrobotnych nad ofertami pracy;
- **zawód zrównoważony**, to zawód, w którym liczba ofert pracy pokrywa się z liczbą bezrobotnych, występuje zatem równowaga na rynku pracy;
- **zawód deficytowy**, to zawód, na którego jest wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy, występuje zatem przewaga ofert pracy nad bezrobotnymi.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określone są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie, do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w badanym okresie.

Średnia miesięczna nadwyżka (deficytu) podaży siły roboczej w zawodzie k ($\bar{N}_I^k$)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k$$

gdzie:

$\bar{B}_I^k$ – średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w danym roku,

$\bar{O}_I^k$ – średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w danym roku,

przy czym wielkości te są obliczone według wzoru

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} B_i^k}{12} \qquad \bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} O_i^k}{12}$$

gdzie:

B_i^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i tym miesiącu w zawodzie k ,

O_i^k – liczba zgłoszonych ofert pracy w i tym miesiącu w zawodzie k .

Dla obliczenia wskaźnika intensywności **nadwyżki (deficytu)** w zawodzie **k** zastosowano następujący wzór:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie: $\overline{O}_I^k$ to średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie **k** w 2009 roku,

przy czym wielkość tą obliczono według wzoru: $\overline{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} O_i^k}{12}$ a $\overline{B}_I^k$ to średnia miesięczna

liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie **k** w 2009 roku, przy czym wielkość tą

obliczono według wzoru: $\overline{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} B_i^k}{12}$ O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym

miesiącu w zawodzie **k**.

Ustalono, że zawody o wskaźniku:

- a). $W_{n,I}^k < 0,9$ **to zawody nadwyżkowe**, tj., na które występuje na warmińsko-mazurskim rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie;
- b). $0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ **to zawody zrównoważone**, tj. wykazujące równowagę na warmińsko – mazurskim rynku pracy;
- c). $W_{n,I}^k > 1,1$ **to zawody deficytowe**, tj., na które występuje na warmińsko-mazurskim rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Wskaźniki natężenia bezrobocia pozwalają na ocenę szansy uzyskania pracy przez bezrobotnego, kojarząc popyt na pracę (liczbę ofert pracy) z podażą (liczbą bezrobotnych).

Wśród różnych wskaźników określających natężenie bezrobocia wyróżnić można wskaźnik liczby bezrobotnych przypadających na ofertę pracy, który jest obliczany jako stosunek liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w okresie sprawozdawczym do liczby ofert pracy zgłoszonych w tym samym okresie.

Wskaźnik liczby bezrobotnych przypadających na ofertę pracy w zawodzie **k** (W_2^k)

$$(W_2^k) = \frac{B_t^k}{O_t^k}$$

gdzie: B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w okresie **t** w zawodzie **k**.

O_t^k – liczba zgłoszonych ofert pracy w okresie **t** w zawodzie **k**.

2. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W 2009 ROKU

Nieodłączną częścią sprawozdawczości o rynku pracy jest struktura socjodemograficzna zarejestrowanych bezrobotnych w układzie: miejsce zamieszkania, wykształcenie, płeć, wiek, doświadczenie zawodowe, czas pozostawania bez pracy oraz powiatu.

2.1. STRUKTURA SOCJODEMOGRAFICZNA BEZROBOTNYCH

W 2009 roku bez pracy pozostawało 109 181 mieszkańców Warmii i Mazur. Jest to o 21 761 osób, czyli o jedną czwartą (24,9%) więcej niż w 2008 roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego również wykazała tendencję wzrostową. W grudniu 2009 roku wynosiła 20,2% i była o 3,4 pkt. proc. wyższa wobec 2008 roku.

Wśród ogółu bezrobotnych, którzy w 2009 roku byli zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy, niespełna cztery piąte (77,9%) z nich, tj. 85 025 osób posiadało wyuczony zawód (specjalność). W porównaniu z 2008 rokiem, populacja ta zwiększyła się o więcej niż jedną czwartą (26,8%) czyli o 17 990 osób. Względny wzrost w zbiorowości bezrobotnych z wyuczonym zawodem był zatem silniejszy (o 26,8%), niż odnotowany w analogicznym okresie wśród całej populacji bezrobotnych (o 24,9%).

Świadczyć może to o tym, iż przeważają osoby bezrobotne, których zawody nie odpowiadają oczekiwaniom pracodawców oraz o zwiększonym zapotrzebowaniu na pracowników do wykonywania prac prostych, tj. nie wymagających kwalifikacji zawodowych.

Populacja bezrobotnych nie posiadających specjalności, tzw. „grupa bez zawodu” w 2009 roku liczyła 24 156 osób i stanowiła ponad jedną piątą (22,1%) ogółu zarejestrowanych na Warmii Mazurach. W porównaniu z 2008 rokiem, zbiorowość ta zwiększyła się o 18,5%, czyli o 3 771 osób. Jednak udział osób bez zawodu wśród ogółu bezrobotnych w 2009 roku, zmalał o 1,2 pkt. proc. (z 23,3% do 22,1%).

Coraz bardziej wzrasta bezrobocie w mieście. W 2009 roku - **patrz tabela 1** – bez pracy pozostawało 55 321 mieszkańców miast. Jest to o 11 960 osób, czyli o niespełna jedną trzecią (27,6%), więcej wobec 2008 roku. W tym samym czasookresie, bezrobotnych zamieszkałych na wsi było 53 860 osób. Jest to o 9 801 osób, czyli o ponad jedną piątą (22,2%), więcej niż w 2008 roku. Względny wzrost w grupie bezrobotnych mieszkańców miast był zatem silniejszy (o 27,6%), niż odnotowany w analogicznym okresie wśród mieszkańców wsi (o 22,2%). Udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi do ogółu pozostających bez pracy zmniejszył się o 1,1 pkt. proc.

Tabela 1. Struktura socjodemograficzna bezrobotnych w latach 2008 - 2009

Bezrobotni – stan na 31.XII.	2008 r.	2009 r.	Zmiany w stosunku do 2008 roku		Udział do ogółu bezrobotnych w %	
			liczba	%	2008 r.	2009 r.
OGÓŁEM						
w tym:	87 420	109181	+ 21 761	+ 24,9	100	100
WYKSZTAŁCENIE						
wyższe	5 392	7 304	+ 1 912	+ 35,5	6,2	6,7
policealne i średnie zawodowe	17 185	21 137	+ 3 952	+ 23,0	19,7	19,4
ogólnokształcące	8 354	11 145	+ 2 791	+ 33,4	9,6	10,2
zasadnicze zawodowe.	24 523	31 710	+ 7 187	+ 29,3	28,0	29,0
gimnazjalne i niższe	31 966	37 885	+ 5 919	+ 18,5	36,5	34,7
PŁEĆ						
kobieta	49 707	56 334	+ 6 627	+ 13,3	56,9	51,6
mężczyzna	37 713	52 847	+ 14 934	+ 39,6	43,1	48,4
WIEK						
18 - 24	18 189	24 322	+ 6 133	+ 33,7	21,0	22,3
25 – 34	24 390	30 976	+ 6 586	+ 27,0	27,9	28,4
35 – 44	16 984	20 477	+ 3 493	+ 20,6	19,4	18,8
45 - 54	21 180	24 670	+ 3 490	+ 16,5	24,2	22,6
55 - 59	5 916	7 547	+ 1 631	+ 27,6	6,8	6,9
60 - 64	761	1 189	+ 428	+ 56,2	0,8	1,1
MIEJSCE ZAMIESZKANIA						
miasto	43 361	55 321	+ 11 960	+ 27,6	49,6	50,7
wieś	44 059	53 860	+ 9 801	+ 22,2	50,4	49,3
STAŻ PRACY						
bez stażu	17 764	21 072	+ 3 308	+ 18,6	20,5	19,3
do 1 roku	12 951	15 179	+ 2 228	+ 17,2	14,8	13,9
1 - 5 lat	19 810	26 254	+ 6 444	+ 32,5	22,6	24,0
5 - 10 lat	12 726	16 213	+ 3 487	+ 27,4	14,5	15,0
10 - 20 lat	13 468	16 626	+ 3 158	+ 23,4	15,4	15,2
20 - 30 lat	9 103	11 415	+ 2 312	+ 25,4	10,4	10,4
30 i więcej lat	1 598	2 422	+ 824	+ 51,6	1,8	2,2
CZAS NA BEZROBOCIU						
do 1 miesiąca	10 793	11 050	+ 257	+ 2,4	12,3	10,1
1 – 3 miesiące	21 421	26 070	+ 4 649	+ 21,7	24,5	23,9
3 – 6 miesięcy	14 750	21 197	+ 6 447	+ 43,7	16,9	19,4
6 – 12 miesięcy	12 883	22 321	+ 9 438	+ 73,3	14,7	20,4
12 - 24 miesiące	10 743	15 207	+ 4 464	+ 41,6	12,3	14,0
pow. 24 miesięcy	16 830	13 336	- 3 494	- 20,8	19,3	12,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Wśród wszystkich bezrobotnych, podobnie jak w 2008 roku, największą grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe – 34,7% oraz zasadnicze zawodowe – 29,0%. Co piąty (19,4%) bezrobotny legitymował się świadectwem ukończenia szkoły policealnej i średniej zawodowej, a co dziesiąty (10,2%) liceum ogólnokształcącego. Szkołę wyższą skończyło 6,7% ogółu bezrobotnych.

W stosunku do 2008 roku, procentowy wzrost liczby bezrobotnych najsilniej wystąpił wśród osób z wykształceniem:

- wyższym - wzrost o 35,5% (1 912 osób);
- ogólnokształcącym - wzrost o 33,4% (2 791 osób);
- zasadniczym zawodowym - wzrost o 29,3% (7 187 osób),
najsłabszy zaś w wśród osób z wykształceniem:
- gimnazjalnym i niższym - wzrost o 18,5% (5 919 osób);
- policealnym i średnim zawodowym - wzrost o 23,0% (3 951 osób).

W populacji warmińsko-mazurskich bezrobotnych ciągle przeważają kobiety. W 2009 roku, było ich 56 334, tj. 51,6% ogółu bezrobotnych. Jest to o 6 627 osób, czyli o 13,3% więcej wobec 2008 roku. W tym samym czasookresie, bezrobotnych mężczyzn było 52 847. Jest to o 14 934 osoby, czyli o blisko dwie piąte (39,6%) więcej niż w 2008 roku. Względny wzrost w grupie bezrobotnych mężczyzn był zatem silniejszy (o 39,6%), niż odnotowany w analogicznym okresie wśród bezrobotnych kobiet (o 13,3%). Udział bezrobotnych kobiet do ogółu bezrobotnych zmniejszył się o 5,3 pkt. proc., a udział bezrobotnych mężczyzn do całej populacji bezrobotnych wzrósł o 5,3 pkt. proc.

Ciekawie przedstawia się struktura bezrobocia pod względem wieku. W grupie tej dominują osoby w wieku 25-34 lata. Zbiorowość ta liczyła 30 976 bezrobotnych, czyli 28,4% ogółu. Jest to o 6 586 osób, czyli o blisko jedną trzecią (27,0%) więcej aniżeli w 2008 roku. Ich udział w strukturze bezrobotnych wzrósł o 0,5 pkt. proc.

Drugie miejsce przypada bezrobotnym w wieku 45 – 54 lata, których było 24 670 osób. Stanowili oni ponad jedną piątą (22,6%) wszystkich bezrobotnych. Jest to o 3 490 osób, czyli o 16,5% więcej wobec 2008 roku. Jednak ich udział do ogółu bezrobotnych spadł o 1,6 pkt. proc.

Na trzeciej pozycji ulokowali się młodzi bezrobotni do 25 roku życia. Populacja ta liczyła 24 322 osoby, czyli niewiele ponad jedną piątą (22,3%) ogółu. Jest to o 6 133 osoby, czyli o ponad jedną trzecią (33,7%) więcej niż w 2008 roku. Udział młodych bezrobotnych do ogółu bezrobotnych wzrósł o 1,3 pkt. proc.

Czwarte miejsce przypadło bezrobotnym w wieku 35 - 44 lata. Zbiorowość ta liczyła 20 477 osób i stanowiła 18,8% wszystkich bezrobotnych. Jest to o 3 493 osoby, czyli o jedną piątą (20,6%) więcej niż w 2008 roku. Jednak ich udział do ogółu bezrobotnych spadł o 0,6 pkt. proc.

Bezrobotnych w wieku 55 - 59 lat było 7 547 osób, tj. 6,9% ogółu. Jest to o 1 631, czyli o blisko jedną trzecią (27,6%) więcej wobec 2008 roku. Ich udział do ogółu bezrobotnych wzrósł o 0,1 pkt. proc.

Najmniej liczna była grupa bezrobotnych w wieku 60 – 64 lata. Zbiorowość ta liczyła 1 189 osób i stanowiła 1,1% ogółu. Jest to 428 osób, czyli o 56,2% więcej w stosunku do 2008 roku. Ich udział zwiększył się o 0,3 pkt. proc.

Analizując staż pracy bezrobotnych należy zauważyć, iż zdecydowana większość z nich, 88 109 osób, czyli cztery piąte (80,7%) wcześniej już pracowało. Jest to o 18 453 osoby, czyli o ponad jedną czwartą (26,5%) więcej niż w 2008 roku. Ich udział do ogółu bezrobotnych wzrósł o 1,0 pkt. proc.

W grupie bezrobotnych, którzy wcześniej nabyli jakiekolwiek doświadczenie zawodowe najliczniej reprezentowane były osoby o stażu pracy od 1 roku do 5 lat. Zbiorowość ta liczyła 26 254 osoby i stanowiła niespełna jedną czwartą (24,0%) ogółu. Jest to o 6 444 osoby, czyli o ponad jedną trzecią (32,5%) więcej niż w 2008 roku. Udział tej populacji do ogółu wzrósł o 1,4 pkt. proc.

Staż pracy od 10 do 20 lat posiadało 16 626 osób, czyli 15,2% ogółu bezrobotnych. Jest to o 3 158 osób, czyli o 23,4% więcej niż w 2008 roku. Udział tej grupy osób do ogółu zmniejszył się o 0,2 pkt. proc.

Bezrobotnych, ze stażem pracy do jednego roku, było 15 179 osób, czyli 13,9% ogółu. Jest to o 2 228 osób, czyli o 17,2% więcej niż w 2008 roku. Udział tej grupy osób do ogółu bezrobotnych zmniejszył się o 0,9 pkt. proc.

Staż pracy od 5 do 10 lat miało 16 213 osób bezrobotnych, czyli 15,0% ogółu. Jest to o 3 487 osób, czyli o blisko jedną trzecią (27,4%) więcej wobec 2008 roku. Udział tej zbiorowości do ogółu bezrobotnych wzrósł o 0,5% pkt. proc.

Ponad jedną dziesiątą (10,4%) bezrobotnych, czyli 11 415 osób, legitymowała się stażem pracy od 20 do 30 lat. Jest to o 3 158 bezrobotnych, czyli o ponad jedną piątą (23,4%) więcej wobec 2008 roku. Udział tej grupy osób do ogółu bezrobotnych pozostał bez zmian.

Populacja osób powyżej 30 lat pracy liczyła 2 422 bezrobotnych i stanowiła 2,2% ogółu. Jest to o 824 osoby, czyli o 51,6% więcej wobec 2008 roku. Udział tej grupy osób do ogółu bezrobotnych wzrósł o 0,4 pkt. proc.

Niespełna jedna piąta (19,3%) bezrobotnych (21 072 osoby) w ogóle nie posiada żadnego stażu pracy. Jest to o 3 308 bezrobotnych, czyli o 18,6%, więcej wobec 2008 roku. Udział tej grupy osób do ogółu bezrobotnych zmalał o 1,2 pkt. proc. W gronie osób bez żadnego doświadczenia zawodowego ponad trzy piąte (62,2%) stanowiły kobiety (13 117 osób). Jest to więcej o 876 kobiet bez stażu pracy, czyli o 7,2% wobec 2008 roku.

Na uwagę zasługuje fakt, iż z roku na rok, znacząco maleje grupa bezrobotnych, która nie może znaleźć pracy przez dłużej niż dwa lata. W 2009 roku zbiorowość ta liczyła 13 336 osób i stanowiła ponad jedną dziesiątą (12,2%) ogółu bezrobotnych. Jest to aż o 3 494 osoby, czyli o ponad jedną piątą (20,8%) mniej wobec 2008 roku. Udział tej grupy osób do ogółu bezrobotnych w 2008 roku zmniejszył się o 7,1 pkt. proc.

Długotrwale bezrobotni to osoby, które z różnych powodów od dłuższego czasu są poza rynkiem pracy. Blisko dwie piąte (37,9%) z nich nie nabyła kwalifikacji zawodowych. To także kobiety, które z powodów rodzinnych nie mogą podjąć pracy, czy osoby przed pięćdziesiątką, które nie pracują od lat.

Tej grupie bezrobotnych często brakuje motywacji i chęci do pracy, bo z powodzeniem mogą żyć z tego, co dostaną z opieki społecznej, (zwłaszcza, że te pieniądze są niewiele mniejsze od tego, co mogliby zarobić), renty, jednocześnie pracując w szarej strefie.

Na długotrwale bezrobocie narażone są przede wszystkim kobiety. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet w 2009 roku wynosił ponad jedną trzecią (32,0%), a w 2008 roku opiewał na blisko dwie piąte (38,7%) - spadek o 6,7 pkt. proc. Podczas gdy analogiczny wskaźnik dla mężczyzn w 2009 roku, kształtował się na poziomie 18,2%, a w 2008 roku stanowił 11,7%. Jednak należy podkreślić, iż udział w grupie długotrwale bezrobotnych mężczyzn do ogółu bezrobotnych mężczyzn w 2008 roku wzrósł o 6,5 pkt. proc.

Wykres 1. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy - stan na 31.XII.

Czas pozostawania bez pracy	2008 rok			2009 rok	
	Liczba	%		Liczba	%
dłużej niż 24 miesiące	16 830	19,3		13 336	12,2
od 3 miesięcy do dwóch lat	38 376	43,9		58 725	53,8
do 3 miesięcy	32 214	36,8		37 120	34,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika Nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Z uzyskanych danych wynika, iż poważnie wzrasta grupa bezrobotnych, która szuka pracy od trzech miesięcy do dwóch lat. W 2009 roku populacja ta liczyła 58 725 osób i stanowiła ponad połowę (53,8%) ogółu bezrobotnych. Jest to o 20 349 osób, czyli o 53,0% więcej wobec 2008 roku. Udział bezrobotnych o tym czasookresie bez pracy do ogółu bezrobotnych zwiększył się o 9,9 pkt. proc.

Mimo niesprzyjającej sytuacji na rynku pracy spowodowanej sytuacją kryzysową, osoby te za wszelką cenę, nawet za cenę obniżenia swoich oczekiwań finansowych i aspiracji zawodowych, chcą znaleźć pracę. Są gotowi nie tylko mniej zarabiać, ale i wykonywać gorsze zajęcia, byleby tylko mieć stałe dochody. Takie postawy należy oceniać z aprobatą, gdyż są to bezrobotni, którzy chcą wyjść z trudnej sytuacji życiowej.

Niestety wzrasta także grupa bezrobotnych o krótkim czasie pozostawania bez pracy, czyli do trzech miesięcy. W 2009 roku, populacja ta liczyła 37 120 osób i stanowiła ponad jedną trzecią (34,0%) ogółu bezrobotnych. Jest to o 4 906 osób, czyli o 15,2% więcej niż w 2008 roku. Jednak udział tej populacji bezrobotnych do ogółu bezrobotnych zmniejszył się o 2,8 pkt. proc.

Z analizy rynku pracy Warmii i Mazur – **patrz tabela 2** – wynika, iż w 2009 roku wzrost bezrobocia (w granicach 5,6% - 68,3%) wystąpił we wszystkich powiatach, przy czym, najsilniejszy w:

- olsztyńskim grodzkim - wzrost o 68,3% (2 486 osób),
 - nowomiejskim - wzrost o 49,1% (1 010 osób),
 - olsztyńskim ziemskim - wzrost o 41,3% (2 247 osób),
 - elbląskim grodzkim - wzrost o 38,3% (1 940 osób),
 - ostródzkim - wzrost o 30,8% (2 087 osób),
- najsłabszy zaś w:
- oleckim - wzrost o 5,6% (165 osób),
 - węgorzewskim - wzrost o 7,7% (157 osób),
 - nidzickim - wzrost o 7,7% (158 osób),
 - braniewskim - wzrost o 8,6% (375 osób)
 - gołdapskim - wzrost o 10,6% (235 osób).

Tabela 2. Bezrobotni według powiatów w latach 2008 - 2009.

Powiat	Liczba bezrobotnych		Wzrost w stosunku do 2008 roku		Procentowy udział do ogółu bezrobotnych	
	2008 r.	2009 r.	liczba	%	2008 r.	2009 r.
Bartoszyce	6 791	7 580	+ 789	+ 11,6	7,8	6,9
Braniewo	4 356	4 730	+ 374	+ 8,6	5,0	4,3
Działdowo	4 823	6 210	+ 1 387	+ 28,8	5,5	5,7
Elbląg Grodzki	5 066	7 006	+ 1 940	+ 38,3	5,8	6,4
Elbląg Ziemski	4 286	5 319	+ 1 033	+ 24,1	4,9	4,9
Ełk	6 094	7 675	+ 1 581	+ 25,9	7,0	7,0
Gizycko	3 142	3 951	+ 809	+ 25,8	3,6	3,6
Gołdap	2 200	2 434	+ 234	+ 10,6	2,5	2,2
Iława	3 503	3 983	+ 480	+ 13,7	4,0	3,6
Kętrzyn	4 804	6 055	+ 1 251	+ 26,0	5,5	5,5
Lidzbark Warmiński	3 603	4 322	+ 719	+ 20,0	4,1	4,0
Mrągowo	3 652	4 184	+ 532	+ 14,6	4,2	3,8
Nidzica	2 060	2 218	+ 158	+ 7,7	2,4	2,0
Nowe Miasto Lubawskie	2 056	3 066	+ 1 010	+ 49,1	2,4	2,8
Olecko	2 946	3 110	+ 164	+ 5,6	3,4	2,8
Olsztyn Grodzki	3 640	6 126	+ 2 486	+ 68,3	4,2	5,6
Olsztyn Ziemski	5 440	7 687	+ 2 247	+ 41,3	6,2	7,0
Ostróda	6 781	8 868	+ 2 087	+ 30,8	7,8	8,1
Pisz	5 057	6 090	+ 1 033	+ 20,4	5,8	5,6
Szczytno	5 077	6 367	+ 1 290	+ 25,4	5,8	5,8
Węgorzewo	2 043	2 200	+ 157	+ 7,7	2,3	2,0
Województwo	87 420	109 181	21 761	+ 24,9	100,0	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Największy udział w liczbie bezrobotnych mają takie powiaty jak:

- ostródzki - 8,1% ogółu bezrobotnych- spadek wobec 2008 roku o 0,3 pkt. proc.
- olsztyński ziemski - 7,0% ogółu - wzrost wobec 2008 roku o 0,8 pkt. proc.
- ełcki - 7,0% ogółu – bez zmian wobec 2008 roku,
- bartoszycki - 6,9% - spadek wobec 2008 roku o 0,9 pkt. proc.
- elbląski grodzki - 6,4% ogółu – wzrost wobec 2008 roku o 0,6 pkt. proc.
- szczygieński - 5,8% ogółu – bez zmian wobec 2008 roku.

2.2. BEZROBOTNI WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW

Według klasyfikacji zawodów i specjalności najbardziej zagregowany poziom obejmuje 11 wielkich grup zawodowych.

Są to: siły zbrojne; przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy; specjaliści; technicy i inny średni personel; pracownicy biurowi; pracownicy usług osobistych, sprzedawcy; rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy; robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz pracownicy przy pracach prostych.

Kształtowanie się liczby zarejestrowanych bezrobotnych według wielkich grup zawodowych w latach 2008 i 2009 przedstawia **tabela 3**.

Tabela 3. Liczba bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w latach 2008 - 2009

Grupy zawodowe	Bezrobotni - stan na 31.XII.				Wzrost w odniesieniu do 2008 roku	
	2008 rok		2009 rok			
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	87 420	100	109 181	100	+ 21 761	+ 24,9
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	140	0,2	222	0,2	+ 82	+ 58,6
Specjaliści	5 364	6,1	6 837	6,3	+ 1 473	+ 27,5
Technicy i inny średni personel	11 433	13,1	13 281	12,2	+ 1 848	+ 16,2
Pracownicy biurowi	2 403	2,7	2 986	2,7	+ 583	+ 24,3
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	11 552	13,2	14 254	13,1	+ 2 702	+ 23,4
Rolnicy, leśnicy ogrodnicy i rybacy	4 116	4,7	4 343	4,0	+ 227	+ 5,5
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	19 977	22,8	27 529	25,2	+ 7 552	+ 37,8
Operatorzy maszyn i urządzeń	3 538	4,0	4 763	4,4	+ 1 225	+ 34,6
Pracownicy przy pracach prostych	8 488	9,7	10 775	9,9	+ 2 287	+ 26,9
Siły zbrojne	24	0,03	35	0,03	+ 11	+ 45,8
Bez zawodu	20 385	23,3	24 156	22,1	+ 3 771	+ 18,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu porównywanego okresu (2008 – 2009) - **patrz tabela 3** - wzrost bezrobocia, w granicach 5,5% -58,6%, odnotowano we wszystkich wielkich grupach zawodów, przy czym najsilniejszy wśród:

wyższych urzędników i kierowników	- wzrost o 58,6 % (82 osoby),
robotników przemysłowych i rzemieślników	- wzrost o 37,8% (7 552 osoby),
operatorów maszyn i urządzeń	- wzrost o 34,6% (1 225 osób),
specjalistów	- wzrost o 27,5% (1 473 osoby),
pracowników przy pracach prostych	- wzrost o 26,9% (2 287 osób).

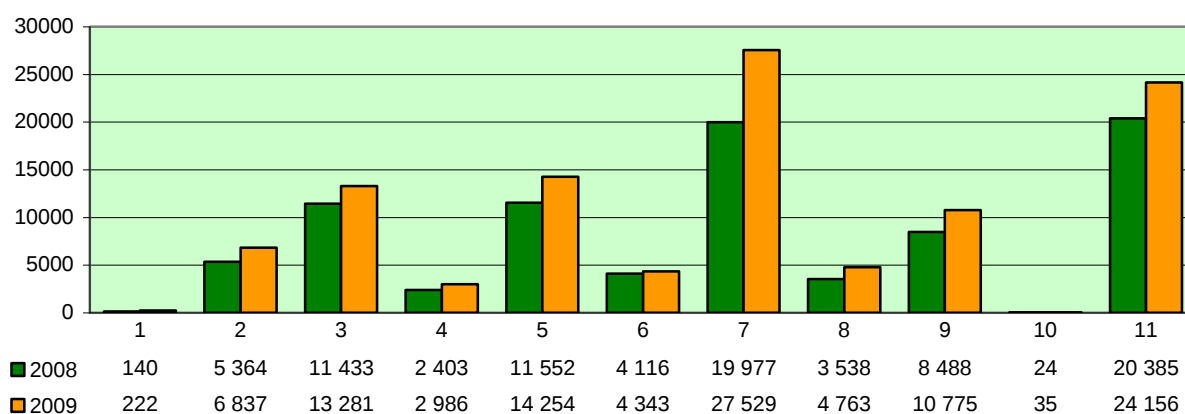
Najślabszy względny wzrost w porównywanym okresie liczby pozostających w ewidencji bezrobotnych odnotowano w grupie wielkiej **rolnicy, leśnicy, ogrodnicy i rybacy** - o 5,5% czyli o 227 osób, charakteryzującej się jednocześnie nikłym wzrostem napływu do bezrobocia.

Grupami zawodów o najwyższym udziale w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych pozostają:

robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	- 25,2% ogółu - wzrost o 2,4 pkt. proc.;
bezrobotni bez zawodu	- 23,3% ogółu - spadek o 1,2 pkt. proc.;
pracownicy usług osobistych	- 13,1% ogółu - spadek o 0,1 pkt. proc.;
technicy i inny średni personel	- 12,2% ogółu - spadek o 0,9 pkt. proc.;
pracownicy przy pracach prostych	- 9,9% ogółu - wzrost o 0,2 pkt. proc.

Grupy zawodów najmniej liczne wśród bezrobotnych to: **siły zbrojne** (35 osób), **wyżsi urzędnicy i kierownicy** (222 osoby) oraz pracownicy biurowi (2 986 osób).

Wykres 2 . Liczba bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w latach 2008 – 2009

1 - Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, **2** - Specjaliści, **3** - Technicy i inny średni personel, **4** - Pracownicy biurowi, **5** - Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, **6** - Rolnicy, leśnicy ogrodnicy i rybacy, **7** - Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, **8** - Operatorzy maszyn i urządzeń, **9** - Pracownicy przy pracach prostych, **10** - Siły zbrojne, **11** - Bez zawodu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Na podstawie danych uzyskanych z powiatowych urzędów pracy sporządzony został ranking 30 zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych – patrz tabela 4. Stanowili oni ponad dwie piąte (44,4%) warmińsko - mazurskiej populacji w końcu 2009 roku.

Tabela 4. Ranking 30 zawodów o największej liczbie bezrobotnych w latach 2008 - 2009

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni w 2008 r.	Zmiana		Bezrobotni w 2009 r.	wskaźnik nadwyżki (deficytu) zawodu w 2009 r.
				Liczba	%		
1	522107	Sprzedawca	6 700	1 737	25,9	8 437	0,49
2	613190	Rolnik	3 082	- 416	- 13,5	2 666	0,02
3	743304	Krawiec	2 214	267	12,1	2 481	0,08
4	723106	Mechanik samochodowy	1 561	873	55,9	2 434	0,18
5	341902	Asystent ekonomiczny	2 018	353	17,5	2 371	0,05
6	712102	Murarz	1 518	665	43,8	2 183	0,22
7	931301	Robotnik budowlany	1 459	719	49,3	2 178	0,63
8	722204	Ślusarz	1 462	710	48,6	2 172	0,11
9	914103	Robotnik gospodarczy	1 496	572	38,2	2 068	4,65
10	512201	Kucharz	1 717	271	15,8	1 988	0,35
11	742204	Stolarz	941	770	81,8	1 711	0,36
12	321208	Technik rolnik	1 312	82	6,3	1 394	0,01
13	913207	Sprzátaczka	1 296	80	6,2	1 376	0,59
14	743604	Szwaczka	1 121	251	22,4	1 372	0,32
15	311502	Technik mechanik	1 017	352	34,6	1 369	0,01
16	241102	Ekonomista	882	195	22,1	1 077	0,04
17	419101	Pracownik biurowy	993	52	5,2	1 045	3,85
18	741203	Piekarz	742	284	38,3	1 026	0,13
19	932104	Robotnik w przemyśle przetwórczym	877	118	13,5	995	0,21
20	742207	Stolarz meblowy	617	295	47,8	912	0,14
21	341501	Handlowiec	611	239	39,1	850	0,37
22	722304	Tokarz	548	245	44,7	793	0,05
23	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	537	249	46,4	786	0,46
24	723306	Mechanik maszyn rolniczych	593	148	25,0	741	0,02
25	741201	Cukiernik	568	130	22,9	698	0,31
26	512202	Kucharz małej gastronomii	372	320	86,0	692	0,12
27	833104	Kierowca ciągnika rolniczego	604	75	12,4	679	0,08
28	713604	Monter instalacji wodno-kanalizacyjnych	448	224	50,0	672	0,16
29	244104	Pedagog	460	179	38,9	639	0,05
30	413103	Magazynier	460	163	35,4	623	0,74
Razem:			38 226	+ 10 202	+ 26,7	48 428	x
Procent do ogółu bezrobotnych:			43,7 %	x	x	44,4%	x

Ogółem	87 420	+ 21 761	+ 24,9	109 181	x
--------	--------	-------------	-----------	---------	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Wśród 30 zawodów i specjalnościach, w których zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych w 2009 roku, wzrost bezrobocia wobec 2008 roku (w granicach 5,2% - 86,0%) wystąpił aż w 29 przy czym najsilniejszy był wśród:

kucharzy małej gastronomii	wzrost o 86,0% (o 320 osób);
stolarzy	wzrost o 81,8% (o 770 osób);
mechaników samochodowych	wzrost o 55,9% (o 873 osoby);
monterów instalacji wodno-kanalizacyjnych	wzrost o 50,0% (o 224 osoby);
robotników budowlanych	wzrost o 49,3% (o 719 osób);
ślusarzy	wzrost o 48,6% (o 710 osób);
stolarzy meblowych	wzrost o 47,8% (o 295 osób);
kierowców samochodów ciężarowych	wzrost o 46,4% (o 249 osób);
tokarzy	wzrost o 44,7% (o 245 osób);
murarzy	wzrost o 43,8% (o 665 osób).

Najślabszy wzrost bezrobocia odnotowano w gronie:

pracowników biurowych	wzrost o 5,2% (o 52 osoby);
sprzątaczek	wzrost o 6,2% (o 80 osób);
techników rolników	wzrost o 6,3% (o 82 osoby).

Tylko wśród rolników wystąpił spadek (o 13,5%) bezrobocia czyli o 416 osób.

W populacji osób legitymujących się wykształceniem wyższym najwięcej bezrobotnych było wśród:

ekonomistów - 1 077 osób, wzrost, wobec 2008 roku, o 22,1%, czyli o 195 osób,
pedagogów - 639 osób, wzrost, wobec 2008 roku, o 38,9%, czyli o 179 osób.

Zdecydowana większość zawodów (28), w których zarejestrowano najwięcej bezrobotnych to zawody nadwyżkowe. Tylko w dwóch z nich to zawody deficytowe: robotnik gospodarczy - wskaźnik deficytu = 4,7 i pracownik biurowy – wskaźnik deficytu = 3,9.

W prezentowanym wykazie najwięcej zawodów należało do trzech wielkich grup zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników (12 zawodów), techników i innego średniego personelu (4 zawody) oraz pracowników przy pracach prostych (4 zawody). Nie wystąpiły w tym wykazie zawody z grupy: siły zbrojne oraz wyżsi urzędnicy i kierownicy.

Podsumowując należy stwierdzić, iż wśród ogółu bezrobotnych najwięcej jest zawodów, których wykształcenie jest na poziomie zasadniczym zawodowym, w tym: krawiec;

mechanik samochodowy; murarz; ślusarz; stolarz; szwaczka; piekarz; stolarz meblowy; tokarz; mechanik maszyn rolniczych; cukiernik oraz monter instalacji wodno-kanalizacyjnych.

2.3. BEZROBOTNI W UKŁADZIE BRANŻOWYM

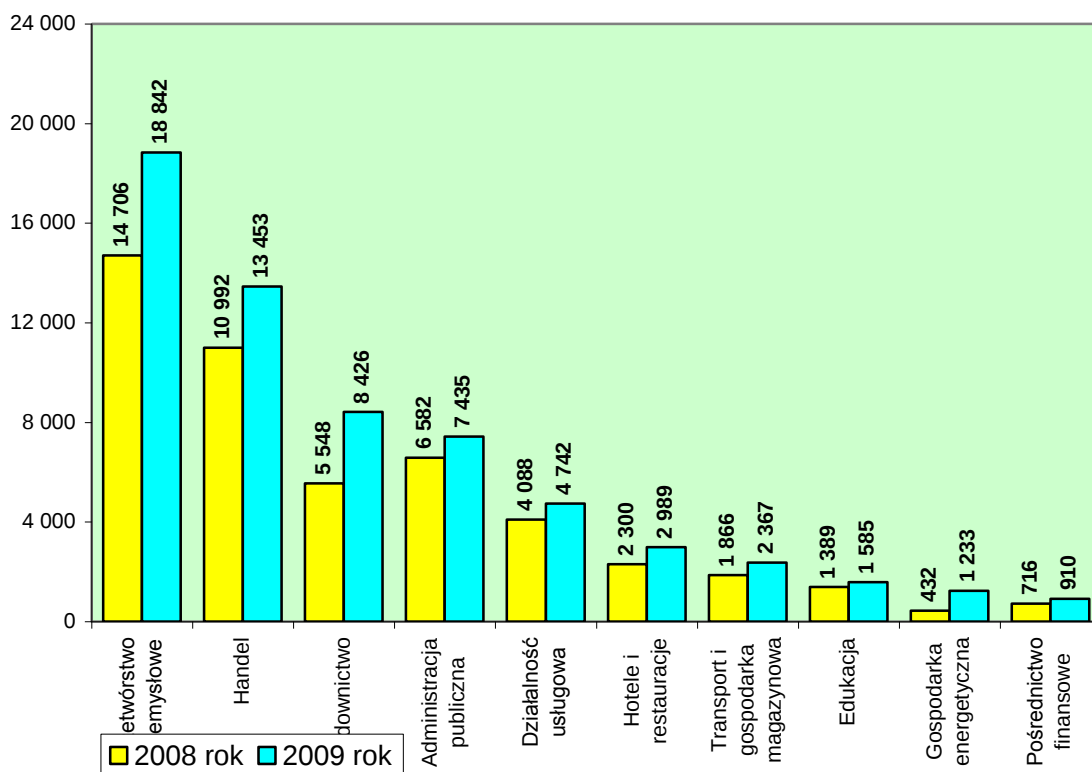
Uwzględniając rodzaj prowadzonej działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności – **patrz wykres 3** – najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowało się w:

przetwórstwie przemysłowym	– 18 842 osoby (17,3% ogółu);
handlu hurtowym i detalicznym	– 13 453 osoby (12,3%);
budownictwie	– 8 426 osób (7,7%);
administracji publicznej	– 7 435 osób (6,8%);
rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie	– 5 905 osób (5,4%);
działalności usługowej i komunalnej	– 4 742 osoby (4,3%);
hotelach i restauracjach	– 2 989 osób (2,7%);
transporcie i gospodarce magazynowej	– 2 367 osób (2,2%),

najmniej zaś w:

gospodarstwach domowych	– 444 osoby (0,4% ogółu);
pośrednictwie finansowym	– 910 osób (0,8%);
gospodarce energetycznej	– 1 233 osoby (1,1%)

Wykres 3. Bezrobotni według sektorów ekonomicznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS - 01.

Z przeprowadzonej szczegółowej analizy – patrz tabela 5 – wynika, iż w 2009 roku wzrost bezrobocia, w granicach 0,7% - 185,4%, wystąpił we wszystkich sektorach gospodarczych, przy czym najsilniejszy w:

gospodarce energetycznej	wzrost o 185,4% (o 801 osób);
budownictwie	wzrost o 51,9% (o 2 878 osób);
usługach gastronomiczno-hotelarskich	wzrost o 29,9% (o 689 osób);
przetwórstwie przemysłowym	wzrost o 28,1% (o 4 136 osób);
pośrednictwie finansowym	wzrost o 27,1% (o 194 osoby);
transporcie i gospodarce magazynowej	wzrost o 26,8% (o 501 osób),
najslabszy zaś w:	
gospodarstwach domowych	wzrost o 0,7% (o 3 osoby);
opiece zdrowotnej i pomocy społecznej	wzrost o 2,4% (o 47 osób);
rolnictwie i leśnictwie	wzrost o 7,6% (o 418 osób);

Tabela 5. Bezrobotni według sekcji PKD w latach 2008 - 2009

Sekcje PKD	Bezrobotni - stan na 31.XII.		Spadek w 2009 r. w stosunku do 2008r.
	2008 rok	2009 rok	

	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Rolnictwo i leśnictwo	5 487	6,3	5 905	5,4	+ 418	+ 7,6
Przetwórstwo przemysłowe	14 706	16,8	18 842	17,3	+ 4 136	+ 28,1
Gospodarka energetyczna	432	0,5	1 233	1,1	+ 801	+ 185,4
Budownictwo	5 548	6,3	8 426	7,7	+ 2 878	+ 51,9
Handel	10 992	12,6	13 453	12,3	+ 2 461	+ 22,4
Hotele i restauracje	2 300	2,6	2 989	2,7	+ 689	+ 29,9
Transport i łączność	1 866	2,1	2 367	2,2	+ 501	+ 26,8
Pośrednictwo finansowe	716	0,8	910	0,8	+ 194	+ 27,1
Obsługa nieruchomości	2 373	2,7	2 669	2,4	+ 296	+ 12,5
Administracja publiczna	6 582	7,5	7 435	6,8	+ 853	+ 13,0
Edukacja	1 389	1,6	1 585	1,5	+ 196	+ 14,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 974	2,3	2 021	1,9	+ 47	+ 2,4
Działalność usługowa, komunalna, społeczna	4 088	4,7	4 742	4,3	+ 654	+ 16,0
Gospodarstwa domowe	441	0,5	444	0,4	+ 3	+ 0,7
Pozostałe branże	28 526	32,6	36 160	33,1	+ 7 634	+ 26,8
Razem:	87 420	100	109 181	100	21 761	+ 24,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS - 01.

3. OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

3.1. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W 2009 ROKU

W 2009 roku pracodawcy zgłosili do urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego 46 277 nowych ofert pracy. Jest to o 6 124 oferty, czyli o ponad jedną dziesiątą (11,7%) mniej wobec 2008 roku.

Przyczyną takiego stanu rzeczy może być sytuacja finansowa powstała na światowym, krajowym i regionalnym rynku pracy, co sprawia, że liczba wolnych miejsc pracy maleje. Zmniejsza się też zapotrzebowanie na poszczególne zawody, choć są wyjątki, gdzie popyt utrzymuje się na podobnym poziomie lub wzrasta.

Z analizy danych – **patrz tabela 6** – wynika, iż tylko w **czterech** powiatach nastąpił przyrost, w granicach 12,8% - 1,5%, ofert pracy, przy czym najsilniejszy w:

- kętrzyńskim - wzrost o 12,8% (o 303 oferty pracy);
- piskim - wzrost o 12,1% (o 431 ofert);
- mragowskim - wzrost o 4,0% (o 63 oferty);
- oleckim - wzrost o 1,5% (o 17 ofert).

W tym samym czasookresie w **siedemnastu** powiatach nastąpił, w granicach 0,2% - 31,0%, spadek liczby ofert pracy, przy czym najsilniejszy w:

giżyckim - spadek o 31,0% (o 814 ofert pracy);
olsztyńskim grodzkim - spadek o 26,1% (o 1 414 ofert);
ełckim - spadek o 25,0% (o 597 ofert);
działdowskim - spadek o 24,5% (o 517 ofert);
elbląskim grodzkim - spadek o 23,1% (o 1 064 ofert),

najslabszy zaś w:

węgorzewskim - spadek o 0,2% (o 3 oferty);
ostródzkim - spadek o 2,8% (o 84 oferty);
braniewskim - spadek o 3,3% (o 68 ofert);
iławskim - spadek o 3,4% (o 94 oferty).

Tabela 6. Oferty pracy według powiatów w latach 2008 - 2009.

Powiat	Liczba ofert pracy		Wzrost/spadek w stosunku do 2008 r.		Udział do ogółu ofert pracy – dane w %	
	2008 r.	2009 r.	liczba	%	2008 r.	2009 r.
Bartoszyce	2 792	2 292	- 500	- 17,9	5,3	4,9
Braniewo	2 056	1 988	- 68	- 3,3	3,9	4,3
Działdowo	2 106	1 589	- 517	- 24,5	4,0	3,4
Elbląg Grodzki	4 616	3 552	- 1 064	- 23,1	8,8	7,7
Elbląg Ziemski	2 310	2 094	- 216	- 9,4	4,4	4,5
Ełk	2 784	2 087	- 597	- 25,0	5,3	4,5
Giżycko	2 641	1 827	- 814	-31,0	5,0	3,9
Gołdap	1 487	1 250	- 237	- 15,9	2,8	2,7
Iława	2 780	2 686	- 94	- 3,4	5,3	5,8
Kętrzyn	2 371	2 674	+ 303	+ 12,8	4,5	5,8
Lidzbark Warmiński	1 457	1 225	- 232	- 15,9	2,8	2,6
Mragowo	1 581	1 644	+ 63	+ 4,0	3,0	3,6
Nidzica	1 578	1 412	- 166	- 11,0	3,0	3,1
Nowe M. Lubawskie	1 304	1 160	- 144	- 11,0	2,5	2,5
Olecko	1 109	1 126	+ 17	+ 1,5	2,1	2,4

Olsztyn Grodzki	5 426	4 012	- 1 414	- 26,1	10,4	8,7
Olsztyn Ziemski	3 523	2 932	- 591	- 16,8	6,7	6,3
Ostróda	3 031	2 947	- 84	- 2,8	5,8	6,4
Pisz	3 569	4 000	+ 431	+ 12,1	6,8	8,6
Szczytno	2 313	2 190	- 123	- 5,3	4,4	4,7
Węgorzewo	1 567	1 590	- 3	- 0,2	3,0	3,4
Województwo	52 401	46 277	- 6 124	- 11,7	100	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Największy udział w liczbie ofert pracy mają takie powiaty jak:

- olsztyński grodzki - 8,7% wszystkich ofert – spadek wobec 2008 roku o 1,7 pkt. proc.;
- piski - 8,6% wszystkich ofert – wzrost wobec 2008 roku o 1,8 pkt. proc.;
- elbląski grodzki - 7,7% wszystkich ofert – spadek wobec 2008 roku o 1,1 pkt. proc.;
- ostródzki - 6,4% wszystkich ofert – wzrost wobec 2008 roku o 0,6 pkt. proc.,

najslabszy zaś:

- olecki - 2,4% wszystkich ofert – wzrost wobec 2008 roku o 0,3 pkt. proc.;
- nowomiejski - 2,5 % wszystkich ofert – bez zmian wobec 2008 roku;
- lidzbardzki - 2,6% wszystkich ofert – spadek wobec 2008 roku o 0,2 pkt. proc.;

Podkreślenia wymaga fakt, iż wzrasta liczba ofert subsydiowanych ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego. O ile w 2008 roku ofert subsydiowanych było 31 085, czyli 59,3% wszystkich, to w roku 2009 ich liczba wynosiła 32 827, tj. 70,9%. – wzrost wobec 2008 roku o 1 742 oferty, czyli o 5,6%. Jednak ich udział do ogółu ofert pracy zwiększył się aż o 11,6 pkt. proc.

Największy udział subsydiowanych ofert pracy występował w powiatach:

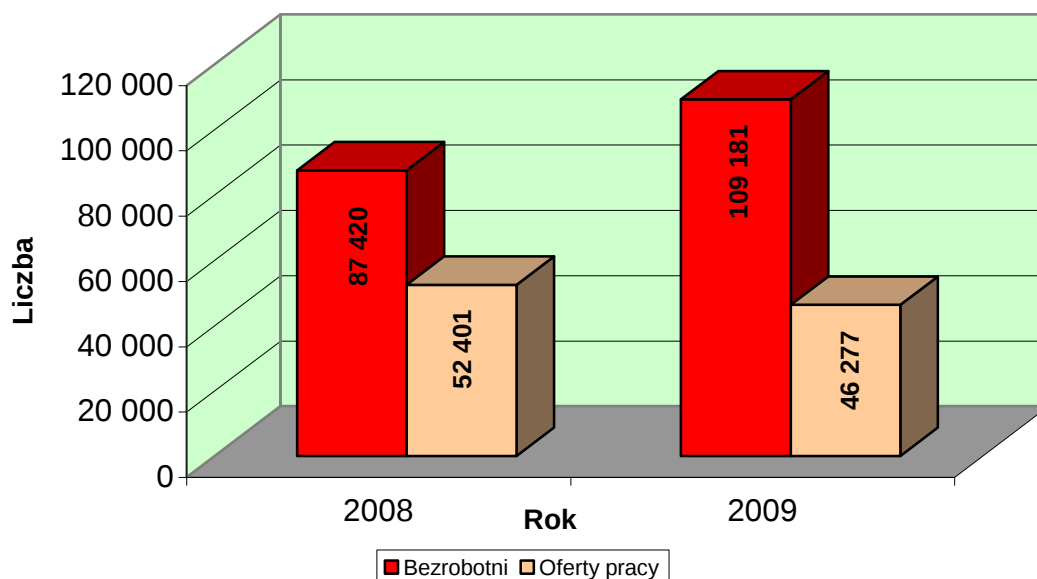
- elbląskim ziemskim - 90,0% - wzrost wobec 2008 roku o 12,9 pkt. proc.;
- kętrzyńskim - 88,4% - wzrost wobec 2008 roku o 10,3 pkt. proc.;
- braniewskim - 85,3% - wzrost wobec 2008 roku o 8,2 pkt. proc.;
- bartoszyckim - 82,0% - wzrost wobec 2008 roku o
- węgorzewskim - 81,8% - wzrost wobec 2008 roku o

najmniejszy zaś w:

- olsztyńskim grodzkim - 42,9% - wzrost wobec 2008 roku o 13,0 pkt. proc.;
- iławskim - 56,8% - wzrost wobec 2008 roku o 14,6 pkt. proc.;
- działdowskim - 58,0% - wzrost wobec 2008 roku o 15,9 pkt. proc.

Na wojewódzkim rynku pracy wciąż występuje zjawisko, w którym – **patrz wykres 4** – liczba ofert pracy (46 277) nie pokrywa zapotrzebowania wynikającego z liczby bezrobotnych (109 181). W latach 2007-2008 rozpiętość pomiędzy liczbą rejestrujących się w danym roku bezrobotnych a liczbą ofert pracy malała. W 2009 roku ze względu na spadek zgłoszonych do urzędów pracy ofert rozpiętość ta zwiększyła się.

Wykres 4. Bezrobotni i oferty pracy w latach 2008 – 2009

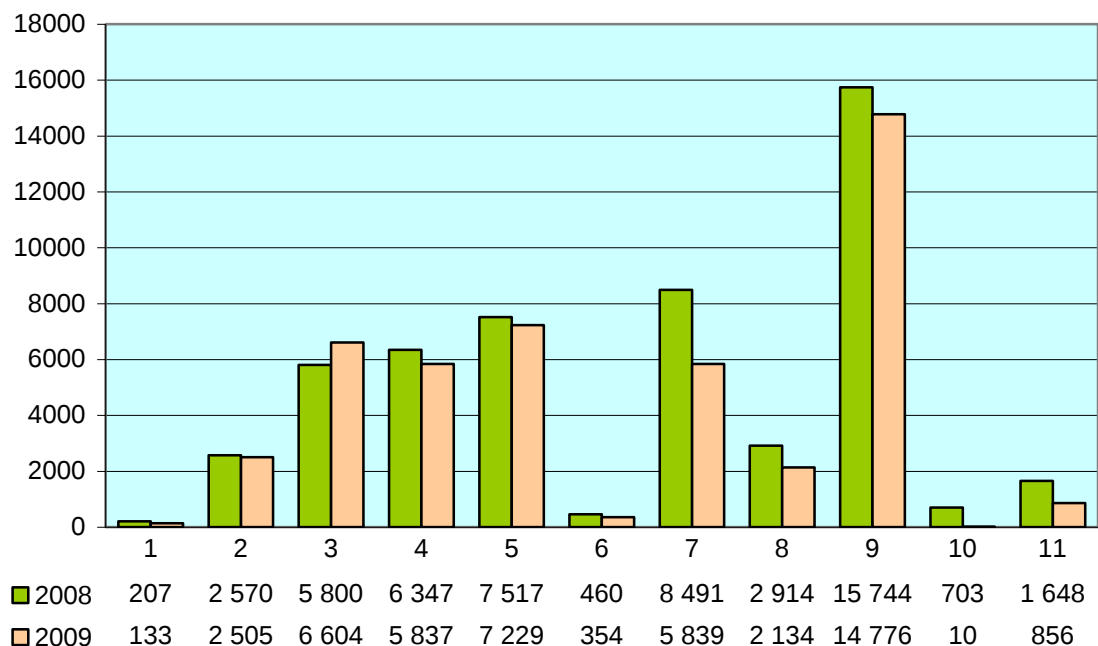

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

3.2. OFERTY PRACY WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW

Według Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, najbardziej zagregowany podział ofert pracy obejmuje 11 wielkich grup zawodowych, co ilustruje **wykres 5**.

Wykres 5. Struktura ofert pracy według wielkich grup zawodów w latach: 2008 - 2009.

1 - Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, **2** - Specjaliści, **3** - Technicy i inny średni personel, **4** - Pracownicy biurowi, **5** - Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, **6** - Rolnicy, leśnicy ogrodnicy i rybacy, **7** - Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, **8** - Operatorzy maszyn i urządzeń, **9** - Pracownicy przy pracach prostych, **10** - Siły zbrojne, **11** - Bez zawodu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Struktura pozyskanych ofert pracy według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych wskazuje, że największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje należące do grupy wielkiej:

- pracownicy przy pracach prostych** - 31,9% ogółu ofert pracy, spadek o 1,9 pkt. proc.;
- pracownicy usług osobistych** - 15,6% ogółu ofert pracy, wzrost o 1,3 pkt. proc.;
- technicy i inny średni personel** - 14,3% ogółu ofert pracy, wzrost o 3,2 pkt. proc.

Oferty pracy zgłoszone dla tych trzech wielkich grup zawodów stanowiły ponad trzy piąte (61,8%) wszystkich propozycji zatrudnieniowych w 2009 roku.

Z dynamiki zgłoszonych w latach 2008/2009 ofert pracy, według wielkich grup zawodowych wynika, – **patrz tabela 7** - iż ich spadek, w granicach 2,5% - 98,6%, odnotowano w 10 wielkich grupach zawodów, przy czym najsilniejszy wśród:

- sił zbrojnych** spadek o 98,6% (693 oferty);
- bezrobotnych bez zawodu** spadek o 48,1% (792 oferty);

kadry kierowniczej	spadek o 35,7% (74 oferty);
robotników przemysłowych i rzemieślników	spadek o 31,2% (2 652 oferty)
operatorów maszyn i urządzeń	spadek o 26,8% (780 ofert),
Najslabszy względny spadek liczby ofert pracy odnotowano w grupie wielkiej:	
specjalistów	spadek o 2,5% (65 ofert),
pracowników usług osobistych	spadek o 3,8% (288 ofert);
pracowników przy pracach prostych	spadek o 6,1% (968 ofert).

Wzrost liczby ofert pracy odnotowano jedynie w wielkiej grupie zawodowej **technicy i inny średni personel** – przyrost o 804 oferty, tj. o 13,9%.

Tabela 7. Oferty pracy według grup zawodów w latach 2008 - 2009

Grupy zawodowe	Oferty pracy zgłoszone w:				Wzrost/spadek w stosunku do 2008 r.	
	2008 rok		2009 rok			
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	52 401	100	46 277	100	- 6 124	- 11,7
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	207	0,4	133	0,29	- 74	- 35,7
Specjaliści	2 570	4,9	2 505	5,4	- 65	- 2,5
Technicy i inny średni personel	5 800	11,1	6 604	14,3	+ 804	+ 13,9
Pracownicy biurowi	6 347	12,1	5 837	12,6	- 510	- 8,1
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7 517	14,3	7 229	15,6	- 288	- 3,8
Rolnicy, leśnicy i ogrodnicy	460	0,9	354	0,76	- 106	- 23,0
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8 491	16,2	5 839	12,6	- 2 652	- 31,2
Operatorzy maszyn i urządzeń	2 914	5,6	2 134	4,6	- 780	- 26,8
Pracownicy przy pracach prostych	15 744	30,0	14 776	31,9	- 968	- 6,1
Siły zbrojne	703	1,3	10	0,02	- 693	- 98,6
Bez zawodu	1 648	3,1	856	1,8	- 792	- 48,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Zestawienie informacji o zmianach liczby osób bezrobotnych w wielkich grupach zawodowych z informacjami o zmianach liczby ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców dla przedstawicieli tych populacji wskazuje iż:

- w grupach, w których odnotowano największy wzrost liczby bezrobotnych, tj.: **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; pracownicy przy pracach prostych oraz operatorzy i**

monterzy maszyn i urządzeń, zanotowano także najwyższe wskaźniki spadku liczby ofert pracy:

- mimo dużego wzrostu liczby bezrobotnych nadal największe zapotrzebowanie jest na: **pracowników przy pracach prostych, pracowników usług osobistych i sprzedawców, techników i innego średniego personelu oraz pracowników biurowych.**
- maleje popyt na **robotników przemysłowych i rzemieślników, rolników, leśników i ogrodników oraz osoby bez zawodu.**

Należy zwrócić uwagę, że zawody, w których zgłaszano największą liczbę ofert pracy, to przede wszystkim zawody związane z czynnościami możliwymi do wykonywania przez osobę, która ukończyła dowolny kierunek albo ukończyła szkolenie pozwalające nabyć potrzebne kwalifikacje lub posiada odpowiednie umiejętności społeczne.

Zgodnie z rozkładem ofert pracy według zawodów w 2009 roku - **patrz tabela 8** – najwięcej propozycji zatrudnieniowych zgłoszono dla:

robotników gospodarczych	- 9 618 ofert (20,8% ogółu);
sprzedawców	- 4 096 ofert (8,9%);
pracowników biurowych	- 4 024 ofert (8,7%);
pracowników administracyjnych	- 2 296 ofert (5,0%);
robotników budowlanych	- 1 362 oferty (3,0%);
sprzątaczek	- 813 ofert (1,8%);
kucharzy	- 686 ofert (1,5%);
robotników drogowych	- 649 ofert (1,4%);
pomocy kuchennej	- 613 ofert (1,3%);
stolarzy	- 611 ofert (1,3%);
pracowników ochrony mienia i osób	- 518 ofert (1,1%).

Prezentowany ranking obejmuje 30 zawodów, dla których było najwięcej ofert pracy. Stanowiły one blisko dwie trzecie (68,6%) wszystkich propozycji zatrudnieniowych zgłoszonych w 2009 roku na Warmii i Mazurach.

Tabela 8. Ranking 30 zawodów o największej liczbie ofert pracy w latach 2008 - 2009

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy w 2008 r.	Zmiana		Oferty pracy w 2009 r.	Wskaźnik siły nadwyżki (deficytu) zawodu
				Liczba ofert	%		

1	914103	Robotnik gospodarczy	8 667	+ 951	+ 11,0	9 618	4,65
2	522107	Sprzedawca	4 453	- 357	- 8,0	4 096	0,49
3	419101	Pracownik biurowy	4 246	- 222	- 5,2	4 024	3,85
4	343101	Pracownik administracyjny	2 064	+ 232	+ 11,2	2 296	3,86
5	931301	Robotnik budowlany	1 799	- 437	- 24,3	1 362	0,63
6	913207	Sprzątaczk	1 143	- 330	- 28,9	813	0,59
7	512201	Kucharz	678	+ 8	+ 1,2	686	0,35
8	931203	Robotnik drogowy	728	- 79	- 10,9	649	2,06
9	913204	Pomoc kuchenna	778	- 165	- 21,2	613	1,22
10	742204	Stolarz	855	- 244	- 28,5	611	0,36
11	515902	Pracownik ochrony mienia i osób	387	+ 131	+ 33,9	518	2,14
12	712102	Murarz	749	- 265	- 35,4	484	0,22
13	341503	Regionalny przedstawiciel handlowy	288	+ 185	+ 64,2	473	2,09
14	413103	Magazynier	577	- 115	- 19,9	462	0,74
15	512302	Kelner	426	+ 20	+ 4,7	446	0,74
16	743604	Szwaczka	817	- 374	- 45,8	443	0,32
17	723106	Mechanik samochodowy	309	+ 129	+ 41,7	438	0,18
18	343201	Księgowy [samodzielny]	329	+ 37	+ 11,2	366	1,27
19	514102	Fryzjer	208	+ 154	+ 74,0	362	0,74
20	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	494	- 136	- 27,5	358	0,46
21	513102	Opiekunka dziecięca	281	+ 77	+ 27,4	358	2,05
22	341201	Agent ubezpieczeniowy	246	+ 105	+ 42,7	351	10,64
23	341501	Handlowiec	359	- 47	- 13,1	312	0,37
24	411101	Sekretarka	301	- 3	- 1,0	298	3,82
25	832101	Kierowca samochodu osobowego	330	- 79	- 23,9	251	0,52
26	722204	Ślusarz	375	- 139	- 37,1	236	0,11
27	741201	Cukiernik	96	+ 119	+ 124,0	215	0,31
28	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	745	- 536	- 71,9	209	0,21
29	712401	Brukarz	168	+ 35	+ 20,8	203	1,66
30	513301	Opiekunka domowa	241	- 42	- 17,4	199	0,58
Razem:			33 137	- 1 387	- 4,2	31 750	x
Procent z ogółu ofert pracy:			63,2%	x	x	68,6%	x
Ogółem			52 401	- 6 124	- 11,7	46 277	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Wśród zawodów, dla których było najwięcej ofert pracy, dwie piąte (40,0%) z nich stanowiły zawody deficytowe(12), w tym: robotnik gospodarczy, pracownik biurowy, pracownik administracyjny, robotnik drogowy, pomoc kuchenna, pracownik ochrony mienia i osób,

regionalny przedstawiciel handlowy, księgowy, opiekunka dziecięca, agent ubezpieczeniowy, sekretarka i brukarz.

W pozostałych zawodach (60,0%), dla których było stosunkowo dużo ofert pracy, występowały zawody nadwyżkowe(18), w tym: sprzedawca, robotnik budowlany, sprzątaczką, kucharz, stolarz, murarz, magazynier, kelner, szwaczka i mechanik samochodowy, fryzjer, kierowca samochodu ciężarowego i kierowca samochodu osobowego.

Najwięcej ofert pracy z prezentowanej listy należało do trzech wielkich grup zawodów: **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** (7 zawodów), **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (7) oraz **pracownicy przy pracach prostych** (6). Nie wystąpiły w tym wykazie zawody z grupy: **rolnicy, specjaliści** oraz **wyżsi urzędnicy i kierownicy**.

W rankingu 30 zawodów, dla których było w 2009 roku najwięcej ofert pracy, w 17 z nich odnotowano, wobec 2008 roku, spadek, przy czym najsilniejszy wśród:

robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym	spadek o 71,9% (o 536 ofert);
szwaczek	spadek o 45,8% (o 374 oferty);
ślusarzy	spadek o 37,1% (o 139 ofert);
murarzy	spadek o 35,4% (o 265 ofert);
sprzątaczek	spadek o 28,9% (o 330 ofert);
stolarzy	spadek o 28,5% (o 244 oferty);
kierowców samochodów ciężarowych	spadek o 27,5% (o 136 ofert);
robotników budowlanych	spadek o 24,3% (o 437 ofert);
pomocy kuchennej	spadek o 21,2% (o 165 ofert).

W pozostałych 13 zawodach wystąpił wzrost liczby ofert pracy, przy czym największy wśród:

cukierników	wzrost o 124,0% (o 119 ofert);
fryzjerów	wzrost o 74,0% (o 154 oferty);
regionalnych przedstawicieli handlowych	wzrost o 64,2% (o 185 ofert);
agentów ubezpieczeniowych	wzrost o 42,7% (o 105 ofert);
mechaników samochodowych	wzrost o 41,7% (o 129 ofert);
pracowników ochrony mienia i osób	wzrost o 33,9% (o 131 ofert);
opiekunek dziecięcych	wzrost o 27,4% (o 77 ofert).

W grupie specjalistów, w klasyfikacji 30 zawodów z wykształceniem wyższym, dla których w 2009 roku było najwięcej ofert pracy, dominowali:

wychowawcy w placówkach oświatowo-wychowawczych	- 190 ofert, wzrost o 7,1%, o 8 ofert;
specjaliści administracji publicznej	- 176 ofert, wzrost o 33,3%, o 44 oferty;

nauczyciele przedszkola	- 173 oferty, spadek o 11,3%, o 22 oferty;
specjaliści ds. marketingu i handlu	- 137 ofert, wzrost o 10,5%, o 13 ofert;
fizjoterapeuci	- 133 oferty, wzrost o 4,7%, o 6 ofert;
doradcy rolni	- 76 ofert, wzrost o 8,9%, o 31 ofert;
informatycy	- 54 oferty, wzrost o 8,0%, o 4 oferty;
archiwiści	- 51 ofert, wzrost o 45,7%, o 16 ofert;
ekonomiści	- 46 ofert, wzrost o 21,1%, o 8 ofert;
specjaliści ds. finansów	- 42 oferty, wzrost o 133,3%, o 24 oferty.

Podkreślenia wymaga fakt, iż wśród w/w zawodów z grupy specjalistów, najwyższy wskaźnik intensywności nadwyżki występował w gronie:

ekonomistów - wskaźnik nadwyżki = 0,04, tj. o niskiej wręcz zerowej szansie zatrudnienia;
specjalistów administracji publicznej – wskaźnik nadwyżki = 0,31;
specjalistów ds. marketingu i handlu – wskaźnik nadwyżki = 0,45;
specjalistów ds. finansowych – wskaźnik nadwyżki = 0,79.

Zawodami o najwyższym wskaźniku deficytu nadal pozostają:

doradcy rolni - wskaźnik deficytu = 19,0;
archiwiści - wskaźnik deficytu = 3,64;
nauczyciele przedszkola – wskaźnik deficytu = 2,66;
wychowawcy w placówkach oświatowo-wychowawczych – wskaźnik deficytu = 2,60;
fizjoterapeuci – wskaźnik deficytu = 1,75.

Z bilansu bezrobotnych wynika, iż w 2009 roku 57 471 osób podjęło pracę, czyli o 5 111 osób, tj. o 8,2% mniej niż w 2008 roku. W populacji tej 46 277 osób, tj. cztery piąte (80,5%) dokonało tego za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy – spadek o 6 124 oferty, czyli o ponad jedną dziesiątą (11,7%). Wynika z tego, że 11 194 osoby bezrobotne, czyli blisko jedna piąta (19,5%) z nich znalazła pracę z własnej inicjatywy, bądź uzyskała pomoc od innych podmiotów i partnerów rynku pracy. W porównaniu z rokiem 2008 o blisko jedną dziesiątą (9,9%), tj. 1 013 osób, zmalała liczba bezrobotnych, którzy uzyskali pracę bez pośrednictwa służb zatrudnienia.

3.3. OFERTY PRACY W UKŁADZIE BRANŻOWYM

Uwzględniając rodzaj prowadzonej działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – **patrz wykres 6** – najwięcej ofert pracy zgłoszono z:

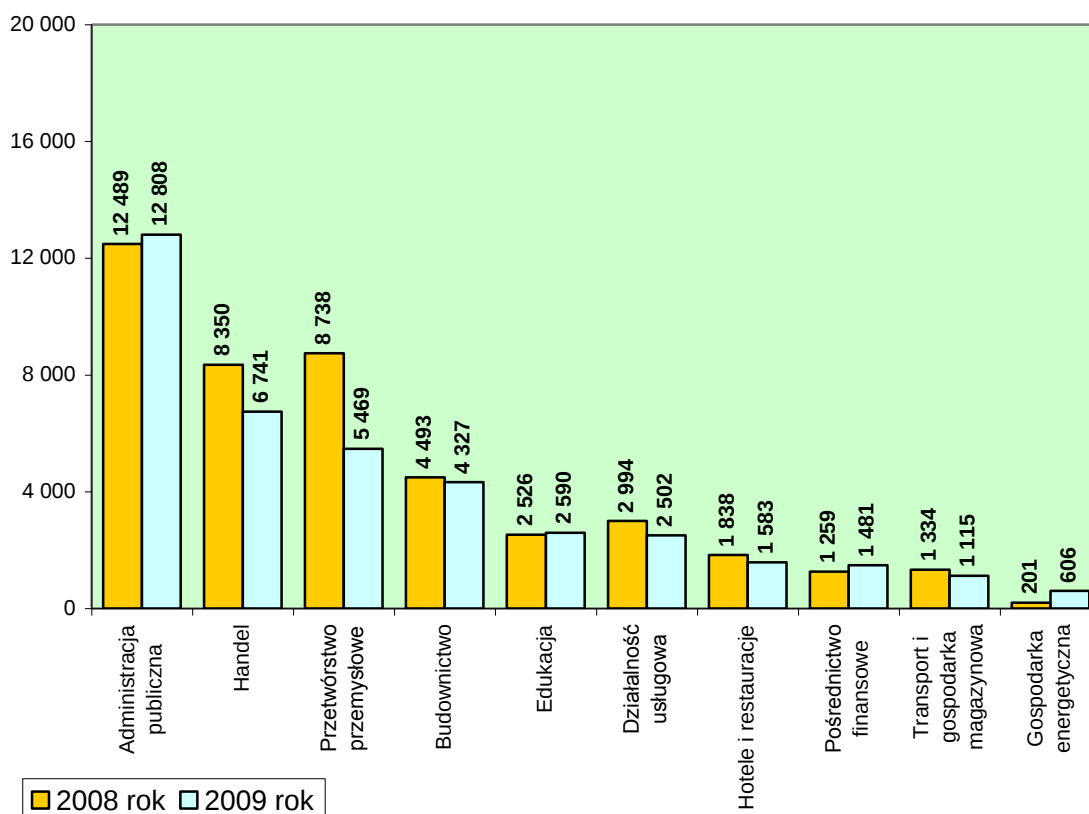
administracji publicznej – 27,7% ogółu (12 808 ofert);
handlu hurtowym i detalicznym – 14,6% (6 741 ofert);
przetwórstwie przemysłowym – 11,8% (5 469 ofert).

W tych 3 sektorach liczba ofert pracy stanowiła ponad połowę (54,1%) wszystkich propozycji zatrudnieniowych w 2009 roku na Warmii i Mazurach.

Najmniej ofert pracy zgłoszono w:

gospodarce energetycznej - 1,3% ogółu (606 ofert);
rolnictwie i leśnictwie - 2,0% (909 ofert);
transporcie i łączności - 2,4% (1 115 ofert).

Wykres 6. Oferty pracy według sektorów ekonomicznych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS - 01.

Z dokonanej analizy szczegółowej – **patrz tabela 9** – wynika, iż w 2009 roku wzrost ofert pracy, w granicach 2,5% - 201,5%, wystąpił w pięciu sektorach gospodarczych, przy czym najsilniejszy w:

gospodarce energetycznej wzrost o 201,5% (o 405 ofert);
pośrednictwie finansowym wzrost o 17,6% (o 222 oferty);
administracji publicznej wzrost o 2,6% (o 319 ofert).

W pozostałych 10 branżach odnotowano, w granicach 3,7% - 38,1%, spadek ofert pracy, przy czym najsilniejszy w:

obsłudze nieruchomości spadek o 38,1% (o 1 282 oferty);
przetwórstwie przemysłowym spadek o 37,4% (o 3 269 ofert);
handlu hurtowym i detalicznym spadek o 19,3% (o 1 609 ofert),

najslabszy zaś w:

budownictwie spadek o 3,7% (o 166 ofert);
hotelach i restauracjach spadek o 13,9% (o 255 ofert).

Tabela 9. Oferty pracy według rodzaju prowadzonej działalności w latach 2008 - 2009

Sekcje PKD	Zgłoszone oferty pracy				Wzrost/spadek w 2009 r. w stosunku do 2008r.	
	2008 r.		2009 r.			
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Rolnictwo i leśnictwo	1 095	2,1	909	2,0	- 186	- 17,0
Przetwórstwo przemysłowe	8 738	16,7	5 469	11,8	- 3 269	- 37,4
Gospodarka energetyczna	201	0,4	606	1,3	+ 405	+ 201,5
Budownictwo	4 493	8,6	4 327	9,4	- 166	- 3,7
Handel hurtowy i detaliczny	8 350	15,9	6 741	14,6	- 1 609	- 19,3
Hotele i restauracje	1 838	3,5	1 583	3,4	- 255	- 13,9
Transport i łączność	1 334	2,5	1 115	2,4	- 219	- 16,4
Pośrednictwo finansowe	1 259	2,4	1 481	3,2	+ 222	+ 17,6
Obsługa nieruchomości	3 362	6,4	2 080	4,5	- 1 282	- 38,1
Administracja publiczna	12 489	23,8	12 808	27,7	+ 319	+ 2,6
Edukacja	2 526	4,8	2 590	5,6	+ 64	+ 2,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 589	6,8	3 114	6,7	- 475	- 13,2
Działalność usługowa, komunalna, społeczna	2 994	5,7	2 502	5,4	- 492	- 16,4
Gospodarstwa domowe	20	0,04	13	0,03	- 7	- 35,0
Pozostałe branże	113	0,2	939	2,0	+ 826	+ 731,0
Razem:	52 401	100	46 277	100	- 6 124	- 11,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS - 01.

W 2009 roku w **czterech** sekcjach PKD pracodawcy zgłosili więcej ofert pracy niż liczba rejestrujących się w tym czasie bezrobotnych – **patrz tabela 10**. Tak było w:

administracji publicznej - liczba ofert pracy była o 5 373 oferty większa niż liczba bezrobotnych. Oznacza to, iż luka zatrudnienia w tym

- segmencie rynku ukształtowała się na poziomie 72,3%;
- edukacji** - liczba ofert pracy była o 1 005 ofert większa niż liczba bezrobotnych. Oznacza to, iż luka zatrudnienia w tym segmencie rynku ukształtowała się na poziomie 63,4%;
- pośrednictwie finansowym** – liczba ofert pracy była o 571 ofert większa niż liczba bezrobotnych. Oznacza to, iż luka zatrudnienia w tym segmencie rynku ukształtowała się na poziomie 62,7%;
- ochronie zdrowia** - liczba ofert pracy była o 1 093 oferty większa niż liczba bezrobotnych. Oznacza to, iż luka zatrudnienia w tym segmencie rynku ukształtowała się na poziomie 54,1%;

Tabela 10. Oferty pracy i osoby bezrobotne w 2009r. wg sektorów gospodarczych

Sekcje PKD	Liczba		Luka w zatrudnieniu plus/minus	
	Bezrobotnych	Ofert pracy	liczba	%
Rolnictwo i leśnictwo	5 905	909	- 4 996	- 84,6
Przetwórstwo przemysłowe	18 842	5 469	- 13 373	- 71,0
Gospodarka energetyczna	1 233	606	- 627	- 50,9
Budownictwo	8 426	4 327	- 4 099	- 48,6
Handel hurtowy i detaliczny	13 453	6 741	- 6 712	- 49,9
Hotele i restauracje	2 989	1 583	- 1 406	- 47,0
Transport i łączność	2 367	1 115	- 1 252	- 52,9
Pośrednictwo finansowe	910	1 481	+ 571	+ 62,7
Obsługa nieruchomości	2 669	2 080	- 589	- 22,1
Administracja publiczna	7 435	12 808	+ 5 373	+ 72,3
Edukacja	1 585	2 590	+1 005	+ 63,4
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2 021	3 114	+ 1 093	+ 54,1
Działalność usługowa, komunalna, społeczna	4 742	2 502	- 2 240	- 47,2
Gospodarstwa domowe	444	13	- 431	- 97,1
Pozostałe branże	36 160	939	- 35 221	- 97,4
Razem:	109 181	46 277	- 62 904	- 57,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS - 01.

W pozostałych sektorach gospodarczych – **patrz wykres 7** – pracodawcy zgłosili mniej ofert pracy niż liczba rejestrujących się w tym czasie bezrobotnych, przy czym najsilniej wystąpiło to w:

przetwórstwie przemysłowym - podaż ofert pracy była mniejsza niż rejestracja

handlu

bezrobotnych o 13 373, luka zatrudnienia wynosiła 71,0%;

- podaż ofert pracy była mniejsza niż rejestracja

rolnictwie i leśnictwie

bezrobotnych o 6 712, luka zatrudnienia wynosiła 49,6%;

- podaż ofert pracy była mniejsza niż rejestracja

budownictwie

bezrobotnych o 4 996, luka zatrudnienia wynosiła 84,6%;

- podaż ofert pracy była mniejsza niż rejestracja

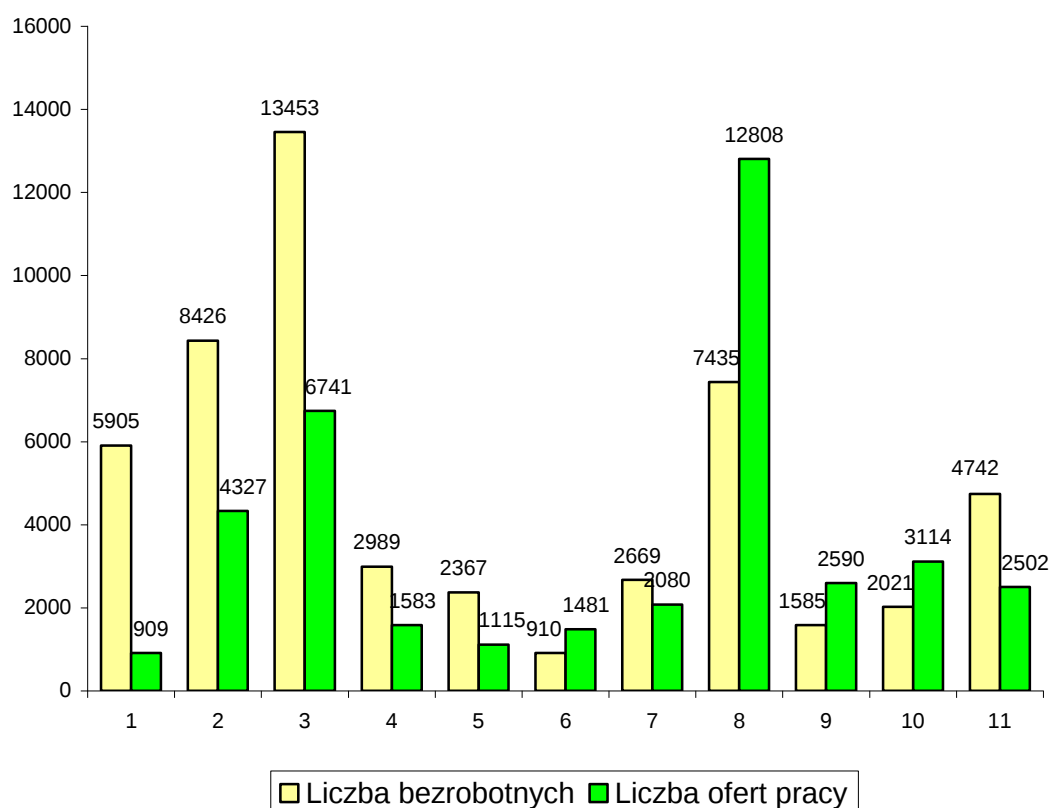
bezrobotnych o 4 099, luka zatrudnienia wynosiła 48,6%;

transporcie i łączności

- podaż ofert pracy była mniejsza niż rejestracja

bezrobotnych o 1 252, luka zatrudnienia wynosiła 52,9%.

Wykres 7. Oferty pracy i bezrobotni w 2009 r. według sektorów gospodarczych

1 - rolnictwo; 2 - budownictwo; 3 - handel; 4 – hotele i restauracje; 5 - transport i łączność; 6 - pośrednictwo finansowe; 7 -obsługa nieruchomości; 8 -administracja publiczna; 9 -edukacja; 10- ochrona zdrowia; 11-usługi.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS - 01.

4. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

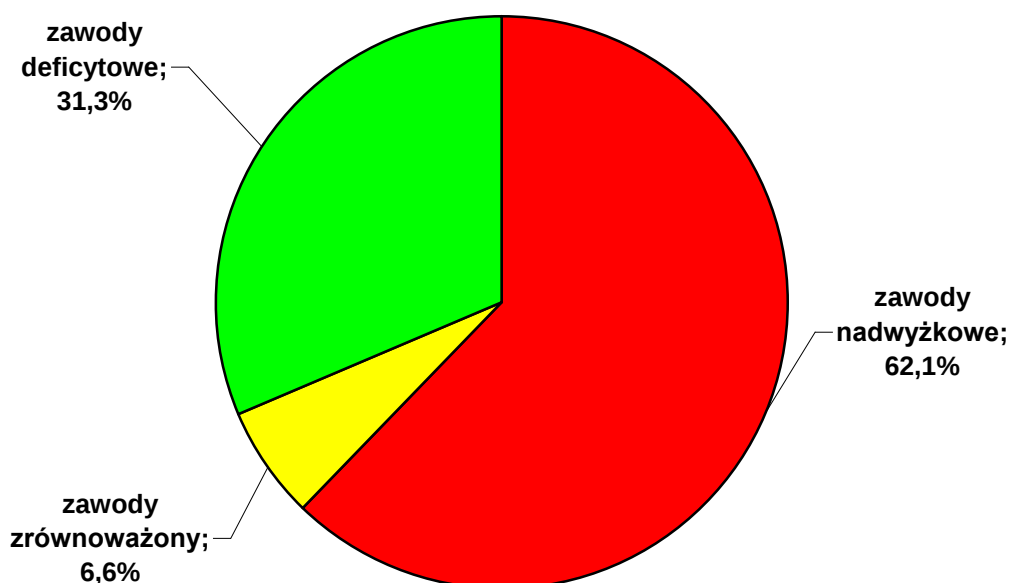
Nierównowaga między popytem a podażą na rynku pracy powoduje występowanie zawodów, na które jest większe lub mniejsze zapotrzebowanie ze strony pracodawców tj.:

- **zawodów nadwyżkowych**, na które jest niższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, tzn. występuje przewaga bezrobotnych nad ofertami pracy. Przyjęto, że zawody nadwyżkowe to zawody o wskaźniku intensywności nadwyżki mniejszym od 0,9.
- **zawodów zrównoważonych**, na które liczba ofert pracy pokrywa się z liczbą bezrobotnych, tzn. wykazują one równowagę na rynku pracy. Przyjęto, że zawody zrównoważone to zawody o wskaźniku większym od 0,9 i mniejszym od 1,1.
- **zawodów deficytowych**, na które jest wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy, tzn. występuje przewaga ofert pracy nad bezrobotnymi. Przyjęto, że zawody deficytowe to zawody o wskaźniku intensywności deficytu większym od 1,1.

W 2009 roku w rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na Warmii i Mazurach odnotowano 1 135 zawodów, w których zgłoszono oferty pracy i zarejestrowali się bezrobotni. W grupie tej było 705 zawodów nadwyżkowych, 355 zawodów deficytowych oraz 75 zawodów zrównoważonych.

Strukturę zawodów nadwyżkowych i deficytowych ilustruje **wykres 8**.

Wykres 8. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2009 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

4.1. ZAWODY NADWYŻKOWE

Na Warmii i Mazurach w strukturze zawodowej bezrobotnych dominują zawody nadwyżkowe. W zawodach nadwyżkowych w końcu 2009 roku sklasyfikowano 75 567 osób

pozostających bez pracy, czyli 69,26% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Dla tej grupy wskaźnik intensywności nadwyżki w zawodzie wyniósł 0,2508 przy 18 955 ofertach pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy. Oznacza to, że na jedną ofertę pracy przypadało czterech bezrobotnych.

Posiłkując się wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, wyłoniono **705** zawodów nadwyżkowych o intensywności nadwyżki zawodów od 0,00 do 0,90 – co stanowi ponad trzy piąte (62,1%) **z 1 135 zawodów** występujących w województwie. W tym: **429** zawodów (**61,0%**) nadwyżkowych było o wskaźniku większym od zera i mniejszym od 0,9 oraz **276** zawodów (**39,0%**) nadwyżkowych o wskaźniku równym zeru i nie przekraczającym zera, gdzie nie zgłoszono żadnej oferty pracy natomiast zarejestrowali się bezrobotni. Są to zawody maksymalnie nadwyżkowe, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi zero. Oznacza to, że napływowi bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy.

W wykazie zaprezentowanym niżej – **patrz tabela 11** – pogrupowano malejące elementarne grupy zawodów wg nadwyżki podaży siły roboczej, przy założeniu, że wskaźnik intensywności nadwyżki mieścił się w przedziale $W < 0,9$. W rankingu znalazło się pierwszych 30 zawodów o najwyższym poziomie i wskaźniku siły nadwyżki.

W 2009 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, zawodem o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki był rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej – wskaźnik siły nadwyżki wyniósł 0,0188 przy 50 ofertach pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy i 2 666 zarejestrowanych bezrobotnych.

Z rankingu trzydziestu zawodów nadwyżkowych wynika, iż aż czternaście (46,7%) z nich odnosi się do grupy zawodowej **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. W populacji tej zawodami o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki w kolejności były: krawiec; mechanik pojazdów samochodowych; murarz; ślusarz; piekarz; stolarz meblowy; tokarz; mechanik pojazdów rolniczych; monter instalacji wodno-kanalizacyjnej; robotnik przygotowujący drewno; elektromonter i mechanik maszyn przemysłowych.

Wśród siedmiu (23,3%) zawodów wymagających wykształcenia średniego technicznego największą nadwyżkę podaży siły roboczej mają zawody: asystent ekonomiczny; technik rolnik; technik mechanik; technik budownictwa; technik żywienia i gospodarstwa domowego; technik technologii odzieży i organizator usług hotelarskich.

Tabela 11. Ranking 30 zawodów o największym wskaźniku intensywności nadwyżki

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy w 2009 r.	Bezrobotni w 2009 r.	Poziom nadwyżki (–)	
					Liczba	Wskaźnik

1	613101	Rolnik	50	2 666	2 616	0,0188
2	743304	Krawiec	188	2 481	2 273	0,0758
3	723106	Mechanik pojazdów samochod.	438	2 434	1 996	0,1800
4	341902	Asystent ekonomiczny	123	2 371	2 248	0,0519
5	712102	Murarz	484	2 183	1 699	0,2217
6	722204	Ślusarz	236	2 172	1 936	0,1087
7	321208	Technik rolnik	14	1 394	1 380	0,0100
8	311502	Technik mechanik	13	1 369	1 356	0,0095
9	241102	Ekonomista	46	1 077	1 031	0,0427
10	741203	Piekarz	133	1 026	893	0,1296
11	932104	Robotnik w przemyśle przetwórczym	209	995	786	0,2101
12	742207	Stolarz meblowy	129	912	783	0,1414
13	722304	Tokarz	36	793	757	0,0454
14	723306	Mechanik pojazdów rolniczych	13	741	728	0,0175
15	512202	Kucharz małej gastronomii	80	692	612	0,1156
16	833104	Kierowca ciągnika rolniczego	52	679	627	0,0766
17	713604	Monter instalacji wodno-kanaliz.	105	672	567	0,1563
18	244104	Pedagog	29	639	610	0,0454
19	311204	Technik budownictwa	50	620	570	0,0806
20	621103	Ogrodnik- warzywa i kwiaty	125	619	494	0,2019
21	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	13	514	501	0,0253
22	512190	Pracownik usług domowych	0	453	453	0,0000
23	742190	Robotnik przygotowujący drewno	78	424	346	0,1840
24	724201	Elektromonter elektryk zakładowy	81	408	327	0,1985
25	723304	Mechanik maszyn przemysłowych	36	399	363	0,0902
26	311913	Technik technologii odzieży	5	389	384	0,0129
27	341404	Organizator usług hotelarskich	10	367	357	0,0272
28	712302	Stolarz budowlany	38	341	303	0,1114
29	612990	Hodowca zwierząt	26	334	308	0,0778
30	723390	Mechanik maszyn i urządzeń	16	294	278	0,0544
Suma			2 856	30 458	X	
Procent z ogółu ofert pracy/bezrobotnych			6,2%	27,9%	X	
Razem bezrobotni /oferty pracy			46 277	109 181	X	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Dwa zawody w rankingu zawodów nadwyżkowych wywodzą się z grupy zawodowej **specjaliści**. Są to, podobnie jak w 2008 roku, **ekonomista** – wskaźnik siły nadwyżki wyniósł 0,0427 przy 46 ofertach pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy i 1 077 zarejestrowanych bezrobotnych i **pedagog** – wskaźnik siły nadwyżki wyniósł 0,0454 przy 29 ofertach pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy i 639 zarejestrowanych bezrobotnych.

W 2009 roku aż w **215 zawodach** wskaźnik intensywności nadwyżki był maksymalny co oznacza, że w zawodach tych nie zgłoszono ofert pracy. Wśród nich wymienić należy: pracowników usług domowych; dziewiarzy; techników mechanizacji rolnictwa; przędzarzy; filologów obcojęzycznych; filologów polskich; konfekcjonerów wyrobów gumowych; techników włókienników; teologów; techników transportu kolejowego; konduktorów; mechaników taboru kolejowego; filozofów; specjalistów pracy socjalnej; nauczycieli; zgrzewaczy; techników architektury krajobrazu; techników rybactwa śródlądowego; matematyków i inżynierów inżynierii środowiska.

W 2009 roku udział zawodów nadwyżkowych, w stosunku do 2008 roku, w którym to okresie stanowiły one blisko dwie trzecie (56,1%) ogółu, zwiększył się o 6,0 pkt. proc..

Okazało się, że nadwyżka podaży siły roboczej dotyka zawody o różnym poziomie wykształcenia. W zaprezentowanym rankingu zawodów nadwyżkowych znalazły się zarówno zawody:

- a) wymagające przygotowania zasadniczego zawodowego jak: rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej, krawiec, mechanik pojazdów samochodowych, murarz, ślusarz, piekarz, stolarz meblowy, tokarz, mechanik pojazdów rolniczych, elektromonter, mechanik maszyn przemysłowych, stolarz budowlany;
- b) wymagające wykształcenia średniego zawodowego np. asystent ekonomiczny, technik rolnik, technik mechanik, technik budownictwa, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik technologii odzieży; organizator usług hotelarskich;
- c) wymagające wykształcenia wyższego takie jak: ekonomista i pedagog.

4.2. ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE

Przez zawód zrównoważony należy rozumieć zawód, w którym występuje równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą pojawiających się ofert pracy dotyczących tego zawodu.

W grupie zawodów zrównoważonych w końcu 2009 roku było 1 020 osób pozostających bez pracy, czyli 1,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Dla tej grupy wskaźnik intensywności równowagi w zawodzie wyniósł 1,0189 przy 1 001 ofertach pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy. Oznacza to, że na jedną ofertę pracy przypadł jeden bezrobotny.

Posiłkując się wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, wyłoniono 75 zawodów zrównoważonych, co stanowi 6,6% z 1 135 zawodów występujących na Warmii i Mazurach. Są to te zawody, w których relacje napływu ofert pracy do napływu bezrobotnych pokrywają się i mają charakter zrównoważony.

W oparciu o załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 sporządzono tablicę obejmującą wszystkie zawody (kod 6–cio cyfrowy). Na tej podstawie opracowano ranking 30 zawodów zrównoważonych, co prezentuje **tabela 12**. Usystematyzowano w niej elementarne grupy zawodów według średniej zrównoważonej podaży siły roboczej, przy założeniu, że wskaźnik intensywności zrównoważenia mieścił się w przedziale **od 0,90 do 1,1**, co oznacza, iż w zawodach tych występowała względna równowaga między bezrobotnymi a ofertami pracy.

Z uzyskanych danych wynika, iż zdecydowanie najliczniejszym zrównoważonym zawodem był bufetowy – wskaźnik intensywności równowagi wyniósł 1,0000 przy 147 ofertach pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy i 147 zarejestrowanych bezrobotnych.

Wysokimi wskaźnikami równowagi charakteryzowały się również zawody: monter zespołów elektronicznych; kosmetyczka; tynkarz; monter mebli; informatyk; kasjer bankowy; pracownik ds. osobowych; robotnik torowy; operator pilarek; technik geodeta i specjalista ds. kadr.

W rankingu 30 zawodów o największej intensywności równowagi najliczniej reprezentowane były zawody z takich dużych grup jak:

- **specjaliści** – 9 zawodów, czyli jedna trzecia (30,0%) ogółu;
- **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** - 6 zawodów, tj. jedna piąta (20,0%);
- **pracownicy usług osobistych** - 4 zawody, tj. 13,3%.

W 2009 roku udział zawodów zrównoważonych, w stosunku do 2008 roku, w którym to okresie stanowiły one 6,5% ogółu, **zmniejszył się o 5,5 pkt. proc.**

Tabela 12. Ranking 30 zawodów zrównoważonych o największej liczbie równowagi

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy w 2009r.	Bezrobotni w 2009r.	Poziom równowagi zawodu (+/ -)	
					Liczba	Wskaźnik
1	512301	Bufetowy [barman]	147	147	0	1,0000
2	828303	Monter zespołów elektronicznych	129	141	-12	0,9149
3	514103	Kosmetyczka	123	132	-9	0,9318
4	713302	Tynkarz	65	65	0	1,0000
5	828501	Monter mebli	67	63	4	1,0635
6	213990	Informatyk	54	50	4	1,0800
7	421201	Kasjer bankowy	34	34	0	1,0000
8	419103	Pracownik ds. osobowych	30	31	-1	0,9677
9	931205	Robotnik torowy	27	28	-1	0,9643
10	814102	Operator pilarek	25	24	1	1,0417
11	311104	Technik geodeta	20	22	-2	0,9091
12	241307	Specjalista ds kadr	17	18	-1	0,9444
13	828502	Monter wyrobów z drewna	17	18	-1	0,9444
14	311206	Technik drogownictwa	16	17	-1	0,9412
15	823201	Formierz wyrobów polimerowych	17	16	1	1,0625
16	234104	Nauczyciel upośledzonych umysłowo/oligofreopedagog]	14	15	-1	0,9333
17	833307	Operator przenośników	15	14	1	1,0714
18	213201	Programista	12	13	-1	0,9231
19	723103	Mechanik pojazdów jednośladowych	10	11	-1	0,9091
20	421401	Inkasent	12	11	1	1,0909
21	011101	Żołnierz zawodowy	10	10	0	1,0000
22	214101	Architekt	9	9	0	1,0000
23	514104	Manikurzystka	9	9	0	1,0000
24	213101	Administrator baz danych	7	7	0	1,0000
25	722402	Szlifierz ostrzarz	7	7	0	1,0000
26	121103	Prezes	6	6	0	1,0000
27	232102	Nauczyciel chemii	6	6	0	1,0000
28	232111	Nauczyciel muzyki	6	6	0	1,0000
29	232117	Nauczyciel przedmiotów technicznych	6	6	0	1,0000
30	826402	Operator urządzeń do prania	5	5	0	1,0000
Suma			922	941	X	
Procent z ogółu ofert pracy/ bezrobotnych			2,2%	0,9%	X	
Razem oferty pracy/bezrobotni			46 277	109 181	X	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

4.3. ZAWODY DEFICYTOWE

Poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

W grupie zawodów deficytowych w końcu 2009 roku było 7 821 osób pozostających bez pracy, czyli 7,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Dla tej grupy wskaźnik intensywności deficytu w zawodzie wyniósł 3,2393 przy 25 335 ofertach pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy. Oznacza to, że na trzy oferty pracy przypadał jeden bezrobotny.

W 2009 roku udział zawodów deficytowych, w stosunku do 2008 roku, w którym to okresie stanowiły one blisko dwie piąte (37,4%) ogółu, **zmniejszył się o 6,1 pkt. proc.**

Posiłkując się wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, wyłoniono 355 zawodów deficytowych, co stanowi jedną trzecią (31,3%) z **1135** zawodów występujących na Warmii i Mazurach. W tej grupie zawodów iloraz napływu ofert pracy do napływu bezrobotnych wyraża się wskaźnikiem większym niż **1,1**. Im większy wskaźnik intensywności deficytu zawodów, tym maksymalne są możliwości uzyskania pracy przez bezrobotnego.

W oparciu o uzyskane dane opracowano ranking 30 zawodów deficytowych o najwyższym poziomie i wskaźniku deficytu.

Zawodami o najwyższym poziomie i wskaźniku deficytu - **patrz tabela 13** – były:

robotnik gospodarczy – wskaźnik intensywności deficytu wyniósł 4,6509, przy 2 068 zarejestrowanych bezrobotnych i 9 618 zgłoszonych ofertach pracy, co oznacza, że na 1 bezrobotnego przypadało więcej niż 4 oferty pracy;

pracownik biurowy – wskaźnik intensywności deficytu wyniósł 3,8507, przy 1 045 zarejestrowanych bezrobotnych i 4 024 zgłoszonych ofertach pracy, co oznacza, że na 1 bezrobotnego przypadało blisko 4 oferty pracy;

pracownik administracyjny – wskaźnik intensywności deficytu wyniósł 3,8588, przy 595 zarejestrowanych bezrobotnych i 2 296 zgłoszonych ofertach pracy, co oznacza, że na 1 bezrobotnego przypadało prawie 4 oferty pracy;

robotnik drogowy – wskaźnik intensywności deficytu wyniósł 2,0603, przy 315 zarejestrowanych bezrobotnych i 649 zgłoszonych ofertach pracy, co oznacza, że na 1 bezrobotnego przypadały 2 oferty pracy.

W większości przypadków praca w zawodach pracownik administracyjny czy pracownik biurowy wiąże się z ofertami stażu bądź przygotowania zawodowego, a więc ofertami pracy subsydiowanej. Może być to powodem, dla którego zawody te znalazły się w czołówce zawodów deficytowych.

Tabela 13. Ranking 30 zawodów deficytowych o najwyższym poziomie deficytu

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy w 2009r.	Bezrobotni w 2009 r.	Poziom deficytu (+)	
					Liczba	Wskaźnik
1	914103	Robotnik gospodarczy	9 618	2 068	7 550	4,6509
2	419101	Pracownik biurowy	4 024	1 045	2 979	3,8507
3	343101	Pracownik administracyjny	2 296	595	1 701	3,8588
4	931203	Robotnik drogowy	649	315	334	2,0603
5	913204	Pomoc kuchenna	613	503	110	1,2187
6	515902	Pracownik ochrony mienia i osób	518	242	276	2,1405
7	341503	Przedstawiciel handlowy	473	226	247	2,0929
8	343201	Księgowy [samodzielny]	366	289	77	1,2664
9	513102	Opiekunka dziecięca	358	175	183	2,0457
10	341201	Agent ubezpieczeniowy	351	33	318	10,6364
11	411101	Sekretarka	298	78	220	3,8205
12	712401	Brukarz	203	122	81	1,6639
13	235908	Wychowawca w placówkach oświatowo-wychowawczych	190	73	117	2,6027
14	233201	Nauczyciel przedszkola	173	65	108	2,6615
15	712901	Konserwator budynków	171	81	90	2,1111
16	422201	Recepcjonista	166	80	86	2,0750
17	421102	Kasjer handlowy	164	126	38	1,3016
18	824190	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drewna	157	65	92	2,4154
19	346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	156	87	69	1,7931
20	346103	Opiekunka środowiskowa	153	50	103	3,0600
21	412102	Asystent rachunkowości	152	126	26	1,2063
22	348202	Bibliotekarz	149	23	126	6,4783
23	341102	Doradca inwestycyjny	141	9	132	15,6667
24	223903	Fizjoterapeuta	133	76	57	1,7500
25	343102	Sekretarka medyczna	90	18	72	5,0000
26	341901	Asystent bankowości	115	32	83	3,5938
27	341504	Telemarketer	108	11	97	9,8182
28	347601	Animador kultury	94	15	79	6,2667
29	345302	Funkcjonariusz służby penitencjarnej	93	5	88	18,6000
30	811102	Operator koparek	91	71	20	1,2817
Suma			22 263	6 704	X	X
Procent z ogółu ofert pracy/bezrobotnych			48,1	6,1	X	X
Razem oferty pracy/bezrobotni			46 277	109 181	X	X

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

Wysokimi wskaźnikami intensywności deficytu charakteryzowały się również takie zawody jak: pomoc kuchenna; pracownik ochrony mienia i osób; regionalny przedstawiciel handlowy; księgowy (samodzielny); opiekunka dziecięca; agent ubezpieczeniowy; sekretarka; brukarz; wychowawca w placówkach oświatowo-wychowawczych; nauczyciel przedszkola; konserwator budynków; recepcjonista; kasjer handlowy; operator maszyn do produkcji wyrobów z drewna; opiekun w domu pomocy społecznej; opiekunka środowiskowa asystent rachunkowości; bibliotekarz; doradca inwestycyjny; fizjoterapeuta; sekretarka medyczna; asystent bankowości; telemarketer; animator kultury; funkcjonariusz służby penitencjarnej i operator koparek i zwałowarek.

Wszystkie te zawody miały charakter wysokiego poziomu deficytu także w latach 2007 - 2008. Są to więc zawody deficytowe, które na Warmii i Mazurach przyjmują charakter trwały.

W rankingu 30 zawodów o największej intensywności deficytu najliczniej reprezentowane były zawody z takich dużych grup jak:

- **technicy i inny średni personel** – 13 zawodów, czyli ponad dwie piąte (43,3%) ogółu;
- **pracownicy biurowi** - 5 zawodów, tj. 16,7%;
- **specjaliści** – 3 zawody, tj. jedna dziesiąta (10,0%).

Na liście elementarnych zawodów deficytowych znalazły się przede wszystkim zawody:

- a). wymagające wykształcenia średniego zawodowego jak: pracownik biurowy; pracownik administracyjny, handlowiec, księgowy(samodzielny), agent ubezpieczeniowy, sekretarka, opiekun w domu pomocy społecznej, opiekunka środowiskowa; sekretarka medyczna, doradca inwestycyjny; telemarketer, animator kultury, asystent bankowości;
- b). wymagające wykształcenia wyższego takie jak: wychowawca w placówkach oświatowo-wychowawczych, nauczyciel przedszkola, fizjoterapeuta, doradca rolniczy, nauczyciel w szkole specjalnej;
- c). wymagające prostych umiejętności jak: robotnik gospodarczy, robotnik drogowy, pomoc kuchenna, robotnik torowy, goniec, robotnik budowlany;
- d). zawody wymagające przygotowania fachowego jak: brukarz, , kierowca ciągnika siodłowego, monter sprzętu RTV, operator maszyn drogowych, glazurnik, konserwator części, operator urządzeń do obróbki metali.

Taki stan rzeczy może wynikać ze specyfiki ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców do urzędów pracy. Przedsiębiorcy zgłaszają oferty pracy przede wszystkim na wspomniane już zawody.

W 2009 roku w grupie 355 zawodów deficytowych jedna piąta (18,9%) czyli 67 z nich przybrała wartość **MAX**, w tym: technik mechanik, prezenter telewizyjny, kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej w budownictwie, lekarz chirurg, nauczyciel techniki w szkole podstawowej, strugacz drewna, wiertacz odwiertów eksploatacyjnych, geofizyk, lekarz - medycyna ratunkowa, animator gospodarczy ds rozwoju regionalnego. Oznacza to, że w tych zawodach zgłoszono oferty pracy, a nie zarejestrowano bezrobotnych.

Przedstawione dane stanowią przegląd stanu ofert pracy na rynku województwa warmińsko-mazurskiego. Wśród nich przeważały propozycje zatrudnienia skierowane przede wszystkim do osób z wykształceniem zasadniczym i średnim zawodowym. W rankingu znalazły się zawody proste, niewymagające skomplikowanych umiejętności, czy kwalifikacji. Zjawisko to potwierdza fakt nadal stosunkowo dużego zapotrzebowania na pracę – 856 ofert - adresowane do bezrobotnych nie mających żadnego zawodu.

PODSUMOWANIE

W 2009 roku województwie warmińsko - mazurskim było zarejestrowanych 109 181 osób, czyli o 21 761 osób, tj. o jedną czwartą (24,9%) więcej niż w 2008 roku. Stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 20,2% wobec 16,8% w 2008 roku i była wyższa o 3,4 pkt. proc. Na powyższe tendencje miał wpływ kryzys gospodarczy, którego symptomy wystąpiły już we wrześniu 2008 roku. Spowodował on dość liczne zwolnienia pracowników i przyhamował ich zatrudnienie.

W analizowanym okresie bezrobocie wzrosło we wszystkich powiatach, przy czym najsilniej w: olsztyńskim grodzkim (o 68,3%), nowomiejskim (o 49,1%) i olsztyńskim ziemskim (o 41,3%).

Na Warmii i Mazurach przeważali bezrobotni: z wyuczonym zawodem – 85 025 osób (77,9% ogółu); zamieszkali w mieście – 55 321 osób (51,0); poprzednio pracujący – 88 109 osób (80,7%); bez wykształcenia średniego – 69 595 osób (63,7%); pozostający na bezrobociu od 1 miesiąca do 12 miesięcy – 80 638 osób (73,9%); w wieku od 18 do 34 lat – 55 298 (51,0%) oraz kobiety – 56 334 osoby (51,6%). Co piąty (19,3%) bezrobotny (21 072 osoby) był bez stażu pracy.

Spośród 85 025 bezrobotnych poprzednio pracujących, najwięcej pochodziło z zakładów należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe – 18 842 osoby (17,3% ogółu); handel hurtowy i detaliczny – 13 453 osoby (12,3%) i budownictwo – 8 426 osób (7,7%).

Obserwując sytuację na warmińsko-mazurskim rynku pracy można stwierdzić, iż grupami zawodów o najwyższym udziale w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych pozostają: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 27 529 osób (25,2% ogółu); bezrobotni bez zawodu – 24 156 osób (22,1%) i pracownicy usług osobistych – 14 254 osoby (13,1%).

Listę 30 zawodów generujących bezrobocie niezmiennie otwierają osoby bez zawodu. Po nich są sprzedawcy, rolnicy, krawcy, mechanicy samochodowi, asystenci ekonomiczni, murarze, robotnicy budowlani, ślusarze, robotnicy gospodarczy, kucharze, stolarze czy technik rolnik. To profesje, w których mamy do czynienia z największą rotacją i sytuacją, gdy oczekiwania pracodawcy i potencjalnych pracowników najbardziej się rozmiągają.

Najgorzej wciąż jest w powiecie bartoszyckim, gdzie stopa bezrobocia wynosi 33,7%, braniewskim – 31,9% i piskim – 31,1%. Tylko w czterech powiatach, tj. iławskim, elbląskim grodzkim, nowomiejskim i giżyckim, stopa bezrobocia nie przekracza 20%, a w olsztyńskim grodzkim wynosiła mniej niż 8%.

W 2009 roku zwiększyła się rozpiętość pomiędzy liczbą zgłoszonych ofert pracy a napływem bezrobocia. Pracodawcy zgłosili w tym czasie 46 277 nowych ofert pracy, tj. o ponad jedną dziesiątą (11,7%) mniej niż przed rokiem. Spadek ofert pracy wobec 2008 roku był spowodowany trudną sytuacją ekonomiczną regionu, konsekwencją czego zmalało zapotrzebowanie na pracowników zwłaszcza w powiatach: giżyckim; olsztyńskim grodzkim, elckim; działdowskim i elbląskim grodzkim. Jedynie w powiatach: kętrzyńskim; piskim; mrągowskim i oleckim wystąpił wzrost ofert pracy.

Spośród 46 277 ofert pracy najwięcej pochodziło z: administracji publicznej -12 808 ofert (27,7%); handlu – 6 741 ofert (14,6%) i przetwórstwa przemysłowego – 5 469 ofert (11,8%). W tych trzech branżach liczba ofert pracy stanowiła ponad połowę (54,1%) wszystkich propozycji zatrudnieniowych.

Z struktury pozyskanych ofert pracy według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych wynika, że największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje należące do grupy wielkiej: pracownicy przy pracach prostych – 14 776 ofert (31,9% ogółu); pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 7 229 ofert (15,6%) oraz technicy i inny średni personel – 6 604 oferty (14,3%). W sumie dla tych trzech grup zawodów było 28 609 ofert pracy, co stanowiło ponad trzy piąte (61,8%) ogółu propozycji zatrudnieniowych w regionie.

Zgodnie z rozkładem ofert pracy według elementarnych zawodów największa ich liczba przypadła dla: robotników gospodarczych – 9 618 (21,0%); sprzedawców – 4 096 (8,9%); pracowników biurowych – 4 024 oferty (8,7%); pracowników administracyjnych – 2 296 ofert (5,0%) i robotników budowlanych – 1 362 oferty (3,0%).

Zgłoszone oferty pracy wystarczyłyby tylko dla około połowy bezrobotnych. Oznacza to, że na poziomie wojewódzkim mamy do czynienia z nadwyżką siły roboczej. Z drugiej strony sytuacja jest bardziej zróżnicowana zarówno w poszczególnych powiatach, jak również w przypadku analizy według zawodów i sekcji PKD. Wiadomo też, że informacje dotyczące wolnych miejsc pracy, które zgłaszane są do służb zatrudnienia nie stanowią wszystkich ofert pracy, jakie pojawiły się na wojewódzkim rynku. Brak jest jednak szacunków, jakiej części ofert pracy to dotyczy. Stąd przedstawiona analiza oparta jest na ograniczonym zakresie danych i obejmuje wyłącznie informacje posiadane przez powiatowe urzędy pracy.

Dane z monitoringu zawodów nadwyżkowych za 2009 rok pokazują, iż w grupie zawodów nadwyżkowych, w których występuje przewaga osób poszukujących pracy nad zgłoszonymi ofertami pracy najliczniej reprezentowani byli: rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej, krawiec, mechanik pojazdów samochodowych; asystent ekonomiczny; murarz; ślusarz; technik rolnik; technik mechanik i piekarz.

Należy podkreślić, że w rankingu zawodów nadwyżkowych znajdują się m.in. ekonomiści, pedagodzy, politolodzy, socjolodzy, specjaliści administracji publicznej i teolodzy, a więc absolwenci szkół wyższych. W sumie bezrobociem dotkniętych było 6 837 osób posiadających wykształcenie wyższe, co stanowi 6,3% ogółu w regionie.

W grupie zawodów zrównoważonych, w których występuje równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą pojawiających się ofert pracy dotyczących tego zawodu, najwyższymi wskaźnikami równowagi charakteryzowały się: bufetowy; monter podzespołów i zespołów elektronicznych; kosmetyczka; tynkarz; monter mebli; informatyk; kasjer bankowy; pracownik ds. osobowych; robotnik torowy i operator pilarek.

Podobnie, jak w latach 2007 – 2008, również w 2009 roku, w większości powiatów, zdecydowanie na 3 pierwszych miejscach pod względem poziomu deficytu siły roboczej uplasowały się takie zawody, jak: robotnik gospodarczy, pracownik biurowy i pracownik administracyjny. W większości przypadków praca w tych zawodach wiąże się z ofertami stażu, przygotowania zawodowego, robotami publicznymi, bądź pracami interwencyjnymi, a więc ofertami pracy subsydiowanej. Może to być powodem, dla którego zawody te znalazły się w czołówce zawodów deficytowych.

Mimo kryzysu, jaki miał miejsce w 2009 roku, sytuacja na warmińsko-mazurskim rynku pracy powoli zaczyna się stabilizować. Maleje spadek zatrudnienia w zakładach pracy. Pracodawcy nadal będą szukać pracowników niższego szczebla, w tym: operatorów specjalistycznych maszyn i wyspecjalizowanych robotników do prac wykończeniowych, kierowców, gońców, portierów, gospodarzy budynków, robotników gospodarczych, a także osób świadczących usługi dla ludności w zakresie medycyny, rehabilitacji, edukacji, psychologii, turystyki. Muszą się pojawić nowe profesje związane z emerytami.

Problemów z pracą nie powinni również mieć menedżerowie, finansiści, handlowcy, inżynierowie oraz średni personel medyczny. Etyaty będą też dla nauczycieli nauczania początkowego i wczesnoszkolnego, urzędników terenowej administracji państwowej i samorządowej, pracowników socjalnych, pracowników biur podróży, sprzedawców, pracowników branży artystycznej, rozrywki, sportu oraz informatyków wszystkich szczebli, począwszy od konsultantów IT, osób do opieki informatycznej, webmasterów, programistów baz danych, po inżynierów rozwoju oprogramowania czy administratorów sieci.

W grupie specjalistów z wykształceniem wyższym głównie poszukiwane są osoby z doświadczeniem, często dość specyficznym, które wbrew pozorom stosunkowo trudno znaleźć. Mniejszym zainteresowaniem cieszą się absolwenci szkół wyższych. Tu rynek nie odnotował znacznie większego zapotrzebowania na ich zatrudnienie. Jednak w miarę dalszego rozwoju inwestycji w regionie, będzie także rosło zapotrzebowanie na dobrze wykształcone osoby, szczególnie z dobrą znajomością informatyki i języków obcych.

W warunkach trudnej sytuacji gospodarczej należy sprostać pogłębianiu się dysproporcji pomiędzy popytem a podażą rynku pracy. Stąd istnieje potrzeba:

- aktywnego pozyskiwania ofert pracy przez służby zatrudnienia,
- elastycznego reagowania na pojawiające się nowe oczekiwania pracodawców,
- kształcenia i przekwalifikowania pod przyszłe zapotrzebowanie rynku pracy,
- zwiększenia mobilności zawodowo – przestrzennej,
- pobudzania bezrobotnych do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Przedstawiona praca ma służyć dalszym badaniom i analizom rynku ofert pracy. Ma też wskazać kierunki, w jakich podążają zmiany na rynku edukacji i jakie przeobrażenia społeczne temu towarzyszą. Ważne jest to, iż wykształcenie i zdobyte umiejętności zawodowe mają ogromny wpływ na otrzymanie zatrudnienia na trudnym warmińsko-mazurskim rynku pracy. Stanowi to największe wyzwanie dla jego podmiotów i partnerów.

Opracował:
dr Alfred Czesła
socjolog
Wojewódzki Urząd Pracy
w Olsztynie

Akceptował:
mgr Zdzisław Szczepkowski
Dyrektor
Wojewódzkiego Urzędu Pracy
w Olsztynie

ANEKS STATYSTYCZNY

**ZAWODY NADWYŻKOWE NA WARMII I MAZURACH
O NAJWYŻSZYM POZIOMIE NADWYŻKI
W 2009 ROKU**

Tabela 1. Lista 100 zawodów o najwyższym poziomie nadwyżki w 2009 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy w 2009 roku	Bezrobotni w 2009 roku	Wskaźnik siły nadwyżki zawodu
1	613101	Rolnik	50	2 666	0,02
2	743304	Krawiec	188	2 481	0,08
3	723106	Mechanik pojazdów samochodow.	438	2 434	0,18
4	341902	Asystent ekonomiczny	123	2 371	0,05
5	712102	Murarz	484	2 183	0,22
6	722204	Ślusarz	236	2 172	0,11
7	512201	Kucharz	686	1 988	0,35
8	742204	Stolarz	611	1 711	0,36
9	321208	Technik rolnik	14	1 394	0,01
10	743604	Szwaczka	443	1 372	0,32
11	311502	Technik mechanik	13	1 369	0,01
12	241102	Ekonomista	46	1 077	0,04
13	741203	Piekarz	133	1 026	0,13
14	932104	Robotnik w przemyśle przetwórczym	209	995	0,21
15	742207	Stolarz meblowy	129	912	0,14
16	341501	Handlowiec	312	850	0,37
17	722304	Tokarz	36	793	0,05
18	723306	Mechanik pojazdów rolniczych	13	741	0,02
19	741201	Cukiernik	215	698	0,31
20	512202	Kucharz małej gastronomii	80	692	0,12
21	833104	Kierowca ciągnika rolniczego	52	679	0,08
22	713604	Monter instalacji wodno-kanalizacyjnych	105	672	0,16
23	244104	Pedagog	29	639	0,05
24	311204	Technik budownictwa	50	620	0,08
25	621103	Ogrodnik producent warzyw i kwiatów	125	619	0,20
26	247901	Specjalista administracji publicznej	176	559	0,31
27	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	13	514	0,03
28	512190	Pracownik usług domowych	0	453	0,00
29	915202	Dozorca	126	449	0,28
30	631102	Robotnik leśny	130	430	0,30
31	742190	Robotnik przygotowujący drewno	78	424	0,18
32	312102	Technik informatyk	117	417	0,28
33	724201	Elektromonter [elektryk] zakładowy	81	408	0,20
34	723304	Mechanik maszyn przemysłowych	36	399	0,09
35	311913	Technik technologii odzieży	5	389	0,01
36	341404	Organizator usług hotelarskich	10	367	0,03
37	712302	Stolarz budowlany	38	341	0,11

38	612990	Hodowca zwierząt	26	334	0,08
39	724301	Elektromonter instalacji elektrycznych	97	311	0,31
40	241912	Specjalista ds marketingu i handlu	137	307	0,45
41	723390	Mechanik maszyn i urządzeń	16	294	0,05
42	741104	Rzeźnik wędliniarz	16	290	0,06
43	916201	Robotnik placowy	47	289	0,16
44	743702	Tapicer	90	280	0,32
45	744202	Kaletnik	14	267	0,05
46	713901	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	111	262	0,42
47	311911	Technik technologii drewna	26	259	0,10
48	712301	Cieśla	87	246	0,35
49	913206	Salowa	53	244	0,22
50	721303	Blacharz samochodowy	35	240	0,15
51	311302	Technik elektryk	31	238	0,13
52	631101	Drwal	12	237	0,05
53	721102	Formierz odlewnik	14	224	0,06
54	913202	Palacz pieców zwykłych	44	224	0,20
55	244204	Politolog	9	220	0,04
56	341903	Organizator agrobiznesu	12	215	0,06
57	933104	Robotnik magazynowy	80	212	0,38
58	341403	Organizator usług gastronomicznych	11	199	0,06
59	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	74	195	0,38
60	712202	Betoniarz zbrojarz	4	194	0,02
61	743202	Dziemiur	0	194	0,00
62	311401	Technik elektroniki	18	192	0,09
63	721203	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	85	192	0,44
64	311503	Technik mechanizacji rolnictwa	0	190	0,00
65	921190	Robotnik pomocniczy w rolnictwie	20	188	0,11
66	321204	Technik hodowca zwierząt	1	178	0,01
67	321206	Technik ogrodnik	3	163	0,02
68	712201	Betoniarz	26	162	0,16
69	241915	Specjalista ds organizacji usług gastronomiczno-hotelarskich	15	159	0,09
70	827504	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	1	151	0,01
71	224101	Pielęgniarka	37	148	0,25
72	341401	Organizator obsługi turystycznej	13	138	0,09
73	932190	Robotnik przy pracach prostych w przemyśle	48	138	0,35
74	321205	Technik leśnik	2	128	0,02
75	933102	Ładowacz	8	127	0,06

76	711101	Górnik eksploatacji podziemnej	0	126	0,00
77	222105	Inżynier rolnictwa	5	123	0,04
78	321308	Technik technologii żywności/przetwórstwo mięsne	0	123	0,00
79	311209	Technik ochrony środowiska	1	120	0,01
80	244105	Socjolog	1	118	0,01
81	412101	Asystent ds statystyki	5	116	0,04
82	714103	Malarz - tapeciarz	4	112	0,04
83	242990	Prawnik	13	109	0,12
84	743101	Przędzacz	0	105	0,00
85	233108	Nauczyciel/nauczanie początkowe	15	104	0,14
86	724103	Elektromechanik sprzętu AGD	2	103	0,02
87	725201	Telemonter	13	103	0,13
88	321390	Technik technologii żywności	3	102	0,03
89	816206	Palacz kotłów parowych	19	102	0,19
90	213903	Specjalista zastosowań informatyki	17	101	0,17
91	913303	Prasowaczka [ręczna]	33	101	0,33
92	741105	Ubojowy	2	100	0,02
93	723301	Mechanik maszyn budowlanych	5	98	0,05
94	232123	Nauczyciel wychowania fizycznego	11	94	0,12
95	743501	Krojczy	30	91	0,33
96	725104	Monter elektronik	25	86	0,29
97	921102	Robotnik przy hodowli zwierząt	15	84	0,18
98	513302	Siostra PCK	13	80	0,16
99	913101	Pomoc domowa	1	79	0,01
100	712204	Zbrojarz	18	79	0,23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

**ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE
NA WARMII I MAZURACH
O NAJWYŻSZYM POZIOMIE RÓWNOWAGI
W 2009 ROKU**

Tabela 2. Lista 80 zawodów o najwyższym poziomie równowagi w 2009 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy w 2009 roku	Bezrobotni w 2009 roku	Wskaźnik siły równowagi zawodu
1	512301	Bufetowy [barman]	147	147	1,00
2	828303	Monter zespołów elektronicznych	129	141	0,91
3	514103	Kosmetyczka	123	132	0,93
4	713302	Tynkarz	65	65	1,00
5	828501	Monter mebli	67	63	1,06
6	713201	Glazurnik	63	55	1,15
7	213990	Informatyk	54	50	1,08
8	421201	Kasjer bankowy	34	34	1,00
9	419103	Pracownik ds. osobowych	30	31	0,97
10	931205	Robotnik torowy	27	28	0,96
11	814102	Operator pilarek	25	24	1,04
12	311104	Technik geodeta	20	22	0,91
13	241307	Specjalista ds kadr	17	18	0,94
14	828502	Monter wyrobów z drewna	17	18	0,94
15	311206	Technik drogownictwa	16	17	0,94
16	823201	Formierz wyrobów polimerowych	17	16	1,06
17	234104	Oligofrenopedagog]	14	15	0,93
18	833307	Operator przenośników	15	14	1,07
19	347504	Instruktor rekreacji ruchowej	15	13	1,15
20	213201	Programista	12	13	0,92
21	421401	Inkasent	12	11	1,09
22	723103	Mechanik pojazdów jednośladow.	10	11	0,91
23	011101	Żołnierz zawodowy	10	10	1,00
24	214101	Architekt	9	9	1,00
25	514104	Manikurzystka	9	9	1,00
26	232104	Nauczyciel fizyki i astronomii	8	7	1,14
27	213101	Administrator baz danych	7	7	1,00
28	722402	Szlifierz ostrzarz	7	7	1,00
29	121103	Prezes	6	6	1,00
30	232102	Nauczyciel chemii	6	6	1,00
31	232111	Nauczyciel muzyki	6	6	1,00
32	232117	Nauczyciel przedmiotów zawodow.	6	6	1,00
33	821104	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu	5	5	1,00
34	826402	Operator urządzeń do prania	5	5	1,00
35	121102	Dyrektor wykonawczy	4	4	1,00
36	812402	Operator/produkcja drutów	4	4	1,00
37	121101	Dyrektor generalny	3	3	1,00
38	122801	Kierownik wewnętrznej jednostki org.w usługach osobistych	3	3	1,00

39	214803	Inżynier geodeta przemysłowy	3	3	1,00
40	223904	Logopeda	3	3	1,00
41	233105	Nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej	3	3	1,00
42	311908	Technik organizacji produkcji	3	3	1,00
43	313118	Technik urządzeń audiowizualnych	3	3	1,00
44	322502	Laborant weterynaryjny	3	3	1,00
45	311602	Technik przetwórstwa tworzyw sztucznych	2	2	1,00
46	331104	Instruktor tańca	2	2	1,00
47	347190	Plastyk	2	2	1,00
48	348102	Asystent archiwalny	2	2	1,00
49	514402	Biomasażysta	2	2	1,00
50	515911	Strażnik rybacki	2	2	1,00
51	812202	Operator maszyn i urządzeń odlewniczych	2	2	1,00
52	813201	Operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych	2	2	1,00
53	821101	Operator automatów spawalniczych	2	2	1,00
54	823102	Operator urządzeń do wulkanizacji	2	2	1,00
55	828111	Monter sprzętu AGD	2	2	1,00
56	829102	Operator urządzeń do paletyzacji	2	2	1,00
57	213190	Analitik systemów komputerowych	1	1	1,00
58	223114	Lekarz - choroby wewnętrzne	1	1	1,00
59	232114	Nauczyciel przedmiotów ekonomicznych	1	1	1,00
60	235910	Wykładowca na kursach/edukator	1	1	1,00
61	245305	Muzyk reżyser dźwięku	1	1	1,00
62	313110	Montażysta obrazu	1	1	1,00
63	314205	Kapitan statku morskiego	1	1	1,00
64	331103	Instruktor rytmiki	1	1	1,00
65	347204	Prezenter dyskotek	1	1	1,00
66	347208	Sufler	1	1	1,00
67	347701	Asystent kierownika produkcji	1	1	1,00
68	413101	Ekspedient wypożyczalni	1	1	1,00
69	722103	Kowal wyrobów zdobniczych	1	1	1,00
70	734601	Drukarz sitodrukowy	1	1	1,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.

**ZAWODY DEFICYTOWE NA WARMII I MAZURACH
O NAJWYŻSZYM POZIOMIE DEFICYTU
W 2009 ROKU**

Tabela 3. Lista 100 zawodów o najwyższym poziomie deficytu w 2009 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy w 2009 roku	Bezrobotni w 2009 roku	Wskaźnik siły deficytu zawodu
1	914103	Robotnik gospodarczy	9 618	2 068	4,6509
2	419101	Pracownik biurowy	4 024	1 045	3,8507
3	343101	Pracownik administracyjny	2 296	595	3,8588
4	931203	Robotnik drogowy	649	315	2,0603
5	913204	Pomoc kuchenna	613	503	1,2187
6	515902	Pracownik ochrony mienia i osób	518	242	2,1405
7	341503	Regionalny przedstawiciel handlowy	473	226	2,0929
8	343201	Księgowy [samodzielny]	366	289	1,2664
9	513102	Opiekunka dziecięca	358	175	2,0457
10	341201	Agent ubezpieczeniowy	351	33	10,6364
11	411101	Sekretarka	298	78	3,8205
12	712401	Brukarz	203	122	1,6639
13	235908	Wychowawca w placówkach oświatowo/wychowawczych	190	73	2,6027
14	233201	Nauczyciel przedszkola	173	65	2,6615
15	712901	Konserwator budynków	171	81	2,1111
16	422201	Recepcjonista	166	80	2,0750
17	421102	Kasjer handlowy	164	126	1,3016
18	824190	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drewna	157	65	2,4154
19	346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	156	87	1,7931
20	346103	Opiekunka środowiskowa	153	50	3,0600
21	412102	Asystent rachunkowości	152	126	1,2063
22	348202	Bibliotekarz	149	23	6,4783
23	341102	Doradca inwestycyjny	141	9	15,6667
24	223903	Fizjoterapeuta	133	76	1,7500
25	915206	Woźny	120	75	1,6000
26	341901	Asystent bankowości	115	32	3,5938
27	341504	Telemarketer	108	11	9,8182
28	714101	Malarz budowlany	97	576	5,9381
29	347601	Animator kultury	94	15	6,2667
30	345302	Funkcjonariusz służby penitencjarnej	93	5	18,6000
31	811102	Operator koparek i zwalowarek	91	71	1,2817
32	343102	Sekretarka medyczna	90	18	5,0000
33	322404	Terapeuta zajęciowy	85	64	1,3281
34	829190	Operator maszyn i urządzeń	84	34	2,4706
35	222101	Doradca rolniczy	76	4	19,0000
36	312201	Operator sprzętu komputerowego	75	12	6,2500

37	414102	Ekspedient pocztowy	69	23	3,0000
38	422202	Rejestratorka medyczna	63	37	1,7027
39	932101	Konserwator części	60	42	1,4286
40	932113	Pomocnik mleczarski	52	14	3,7143
41	243101	Archiwista	51	14	3,6429
42	823104	Wulkanizator	47	27	1,7407
43	915105	Goniec	45	12	3,7500
44	311801	Grafik komputerowy	45	18	2,5000
45	913210	Pracownik obsługi hotelowej	44	14	3,1429
46	814101	Operator maszyn do produkcji płyt	42	31	1,3548
47	914202	Operator myjni	41	15	2,7333
48	414201	Ankieter	40	3	13,3333
49	242901	Asystent prawny	40	7	5,7143
50	828205	Monter osprzętu elektrotechnicznego	40	9	4,4444
51	721304	Blacharz budowlany	37	14	2,6429
52	714202	Lakiernik wyrobów drzewnych	37	23	1,6087
53	414104	Kurier	36	1	36,0000
54	832301	Kierowca ciągnika siodłowego	36	10	3,6000
55	344101	Funkcjonariusz celny	35	2	17,5000
56	814107	Operator strugarek do drewna	35	15	2,3333
57	244401	Psycholog	35	18	1,9444
58	419104	Pracownik kancelaryjny	34	5	6,8000
59	223301	Lekarz weterynarii	34	14	2,4286
60	921103	Robotnik przy konserwacji terenów zieleni	33	12	2,7500
61	214805	Inżynier geodeta/pomiary satelitarne	32	16	2,0000
62	343107	Sekretarz sądowy	31	4	7,7500
63	421302	Asystent usług telekomunikacyjnych	30	2	15,0000
64	421403	Windykator	30	8	3,7500
65	331101	Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	29	8	3,6250
66	732101	Ceramik/ceramika budowlana	28	7	4,0000
67	244503	Specjalista ds. rodziny/familiolog	25	3	8,3333
68	241917	Specjalista ds reklamy	25	16	1,5625
69	342204	Spedytor	25	17	1,4706
70	412104	Fakturzystka	25	19	1,3158
71	234190	Nauczyciel w szkole specjalnej	24	1	24,0000
72	233190	Nauczyciel w szkole podstawowej	24	8	3,0000
73	932114	Pomocnik piekarza	23	6	3,8333
74	241401	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	22	10	2,2000
75	241922	Specjalista ds programów unijnych	21	2	10,5000

76	233104	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	21	6	3,5000
77	322301	Asystentka stomatologiczna	21	9	2,3333
78	343104	Sekretarz asystent	20	1	20,0000
79	513902	Pomoc farmaceutyczna	20	14	1,4286
80	331102	Instruktor nauki jazdy	19	8	2,3750
81	915203	Parkingowy	19	10	1,9000
82	315201	Diagnosta samochodowy	18	2	9,0000
83	347101	Florysta	18	3	6,0000
84	342903	Organizator imprez sportowych	18	4	4,5000
85	825303	Operator maszyn do produkcji art. piśmiennych	18	11	1,6364
86	241206	Specjalista ds ubezpieczeń majątkowych	17	1	17,0000
87	515101	Strażak	17	5	3,4000
88	342301	Pośrednik pracy	16	2	8,0000
89	828103	Monter kotłów i armatury kotłowej	16	2	8,0000
90	241302	Doradca personalny	15	3	5,0000
91	311201	Kosztorysant budowlany	15	3	5,0000
92	915205	Szatniarz	15	8	1,8750
93	522106	Księgarz	15	12	1,2500
94	515905	Ratownik wodny	14	4	3,5000
95	914201	Czyszcziciel pojazdów	14	8	1,7500
96	714302	Czyszcziciel elewacji budowlanych	13	1	13,0000
97	514201	Hostessa	13	4	3,2500
98	932112	Pomocnik ciastkarza	13	4	3,2500
99	313112	Operator kamery	12	2	6,0000
100	212202	Statystyk	12	3	4,0000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01.